

Ikt. sz.: NOB-40/50-2/2016.

NOB-15/2016. sz. ülés
(NOB-52/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Nemzeti összetartozás bizottságának**
2016. október 18-án, kedden 10 óra 05 perckor
az Országház Esterházy János tanácstermében (földszint 1.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>A Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény végrehajtásáról szóló T/12284. számú törvényjavaslat</i>	5
<i>Haág Tibor tájékoztatója</i>	5
<i>Kérdések, észrevételek</i>	6
<i>Haág Tibor válaszadása, reagálása</i>	15
<i>Tájékoztató aktuális felvidéki politikai kérdésekről Előadó: Menyhárt József, a Magyar Közösség Pártja elnöke</i>	16
<i>Menyhárt József tájékoztatója</i>	17
<i>Kérdések, észrevételek és válaszadás, reagálás</i>	20
<i>Egyebek</i>	29
<i>Az ülés berekesztése</i>	29

Napirendi javaslat

1. A Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/12284. szám)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Vitához kapcsolódó bizottság)

Kb. 10.30 órától:

2. Tájékoztató aktuális felvidéki politikai kérdésekről

Előadó:

Menyhárt József, a Magyar Közösség Pártja elnöke

3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Pánczél Károly (Fidesz), a bizottság elnöke

Szabolcs Attila (Fidesz), a bizottság alelnöke
Szászfalvi László (KDNP), a bizottság alelnöke
Petneházy Attila (Fidesz)
Kiss László (MSZP)
Sneider Tamás (Jobbik)
Szávay István (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Szabolcs Attila (Fidesz) megérkezéséig Pánczél Károlynak (Fidesz)
Bóna Zoltán (Fidesz) Szászfalvi Lászlónak (KDNP)
Dunai Mónika (Fidesz) Petneházy Attilának (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Sándor Tamás, a bizottság munkatársa

Meghívottak

Hozzászólók

Haág Tibor főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Menyhárt József elnök (Magyar Közösség Pártja)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 05 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

PÁNCZÉL KÁROLY (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Nagy szeretettel köszöntöm a Nemzeti összetartozás bizottsága mai ülésén megjelenteket. Köszöntöm alelnök urat, a bizottság tagjait és kedves vendégeinket és az érdeklődőket. Köszöntöm Haág Tibor főosztályvezető urat a Nemzetgazdasági Minisztériumból és Menyhárt József elnök urat, a Magyar Közösség Pártja elnökét.

Tájékoztatom a bizottságot, hogy tegnap egy módosított napirendet és meghívót küldtünk ki. A tegnapi napon jelezte másik vendégünk, akire számítottunk, Jankovics Róbert, hogy a zágrábi, horvátországi parlament megalakulása, az alakuló ülések és programjai miatt a meghívást nem tudta elfogadni, erre egy későbbi időpontban kerül majd sor.

Tisztelt Bizottság! Megállapítom, hogy a bizottság határozatképes. Dunai Mónika képviselő asszonyt Petneházy Attila képviselő úr helyettesíti, Bóna Zoltán képviselő urat Szászfalvi László alelnök úr, Szabolcs Attila alelnök urat pedig jómagam.

Kérdezem a bizottságot, hogy a napirendet elfogadja-e. *(Sneider Tamás megérkezik az ülésterembe.)* Aki igen, az, kérem szépen, most szavazzon! *(Szavazás.)* 7 igen szavazat. Aki nem? *(Nincs jelzés.)* Aki tartózkodott? *(Nincs jelzés.)* Ketten nem vettek részt a szavazásban. A napirendet 7 igen szavazattal elfogadtuk.

A Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény végrehajtásáról szóló T/12284. számú törvényjavaslat

Első napirendi pontunk a Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat, és a részletes vitára kerül sor itt a bizottságban a határozati házsabály 44-45. §-a alapján. A korábbi bizottsági ülésünkön meghozott döntésünk alapján a törvényjavaslat egésze tekintetében folytathatjuk le a vitát.

A vitában a kormány részéről ismételten köszöntöm Haág Tibor főosztályvezető urat. Megnyitom a részletes vita első szakaszát. Azon túl, hogy az Alaptörvényből eredő tartalmi és formai követelményeket is vizsgáljuk, és hogy illeszkedik-e a jogrendszer egységébe, itt kerül sor a kisebbségi, illetve a többségi vélemények ismertetésére is, ha van ilyen. Egyben tájékoztatom a bizottságot, hogy a zárszámadásra csakúgy, mint a költségvetésre, speciális szabályok érvényesek, így valamennyi bizottságnak, ha van többségi és kisebbségi vélemény, azt majd a Költségvetési bizottság előadója fogja ismertetni a plenáris ülésen. Tehát most, a vita ezen szakaszában van lehetőség a vélemények megfogalmazására. Kérdezem főosztályvezető urat, hogy a vitának ebben a szakaszában kíván-e szólni, kíván-e kiegészítést tenni, vagy majd az elhangzottakra reagál.

Haág Tibor tájékoztatója

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottsági Tagok! Annyit szeretnék elmondani, hogy a T/12284. számú törvényjavaslat megfelel az Alaptörvényből eredő tartalmi és formai követelményeknek, illetve illeszkedik a jogrendszeri egységbe, hiszen törvény formájában került benyújtásra, és az Áht. - az államháztartási törvény - által előírt határidőben. Megfelel a nemzetközi jogból és az európai uniós jogból eredő

kötelezettségeknek, illetve megfelel a jogalkotás szakmai követelményeinek, amit az Igazságügyi Minisztérium a 6/2009. számú IRM-rendelet betartásának ellenőrzésével is igazolt. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, főosztályvezető úr.

Kérdezem a bizottság tagjait, hogy kívánnak-e szólni. *(Jelzésre:)* Elsőként Szávay István képviselő úr jelentkezett, utána Szászfalvi László képviselő úr, alelnök úr, majd Kiss László képviselő úr kapja meg a szót.

Kérdések, észrevételek

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelettel köszöntöm önöket.

Mi úgy gondoljuk, hogy nem felel meg a szakmai követelményeknek a benyújtott javaslat, sajnos az elmúlt évek során nagyjából mindig ugyanezt voltunk kénytelenek ezzel kapcsolatban elmondani, sem az összehasonlíthatóság, sem az átláthatóság elvének, úgy gondoljuk, hogy ez nem felel meg. Én nagyon köszönöm Haág Tibor úrnak a munkáját ezzel kapcsolatban, amit még egy vagy két évvel ezelőtt felajánlott, és tavaly is nagyon kiváló anyagot kaptunk tőle, hogy legalább össze tudjuk hasonlítani, hogy lássuk azt, hogy a nemzetpolitikára milyen kormányzati források állnak rendelkezésre. Tehát ez egy fontos és hasznos munka volt, köszönöm még egyszer.

Ugyanakkor éppen azt támasztja alá, amit magunk is mondunk, hogy a nemzetpolitikai támogatások túlzottan is szétagoltan jelennek meg a költségvetésben, amelyek egyáltalán nem szolgálják azokat a célokat, amelyeket önök is annak idején megfogalmaztak például a Bethlen Gábor Alap létrehozásakor, amelynek az volt az egyik fő célja és indoka, hogy egy átlátható, összehasonlítható, a támogatásokat koncentráltan kezelő alap jöjjön létre, ahonnan világos képet kaphat róla a kormányzat vagy a közvélemény is, hogy a kormányzat milyen nemzetpolitikai tevékenységet folytat, illetve a határon túl milyen nemzetpolitikai tevékenységet, milyen módon, milyen formában és milyen összegekkel támogat.

Értjük azokat a szempontokat, amik a kormányzatot vezérlik, miszerint azért kell a nemzetpolitikának vagy a nemzetpolitikai támogatásoknak különböző minisztériumi sorokon megjelenni, mert a nemzetpolitika egy olyan kiemelt kormányzati cél, amely jó, ha az egész kormányzati struktúrát áthatja. Tehát ezeket a szempontokat mi értjük, de ettől függetlenül nem értünk vele egyet, ugyanis pont a gyakorlat bizonyította azt, az elmúlt évek gyakorlata, hogy önök nem tudják ezt a rendszert megfelelően kezelni, egyáltalán nem biztosított az átláthatóság, és ami még nagyobb probléma, az az, hogy nem szűrhetők ki kellő bizonyossággal a párhuzamosságok, amelyek komoly visszaélésekre is okot adhatnak.

A pályázati rendszer hasonló problémákkal küzd éppen a fentiekből eredendően. Az elvileg erre a célra létrehozott Bethlen Gábor Alap mellett külföldi pályázati forrásokat biztosít még az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Külgazdasági és Külügyminisztérium, illetve a Miniszterelnökség is, és ez a töredezett rendszer önmagában is az átláthatatlansága miatt nehézkessé teszi az egész pályázást. Amihez hozzá kell még tennünk egyébként, amit az utóbbi időben egyre többször és egyre hangosabban kifogásolunk, hogy gyakorlatilag hasonló forrásokat oszt Szász Jenőnek a kamuintézete, aminek elvileg nemzetstratégiai kutatásokat kéne folytatnia, gyakorlatilag - már nem ismételtem meg, mert néha magamat is unom a mangalicafesztiválózással meg a mikulásünnepségekkel, de azért ezt így hozzá kell ehhez tenni, meg focikupákat meg nem tudom, miket -, tehát az 1,2 milliárd forintos forrás jelentős része olyan célokra megy el, amelyeket már egyébként sok esetben, és

ez a legnagyobb probléma, sok esetben olyan célokra megy el, amelyeket konkrétan már a Bethlen Gábor Alap is, meg hogyha még ügyesek voltak a pályázók és jó lobbijuk volt, akkor még valamelyik minisztériumból is szereztek rá egy kis pénzt, és ha jóban vannak Szász Jenővel vagy Kövér Lászlóval - ugye, ez az ő territóriumuk gyakorlatilag, vagy az ő kis nemzetpolitikai zsebpénzük ez az 1,2 milliárd -, akkor még onnan is le lehet húzni 1-2 százezer vagy millió forintot.

De továbbmegyek, van még egy ilyen, teljesen értelmetlenné váló pénzosztó testület, ez pedig a sokkal komolyabb célokra hivatott Alapítvány a Magyar Nemzeti Közösségek Európai Érdekképviselétéért, amelynek szintén Kövér elnök úr az elnöke, a parlamenti pártok és a külhoni magyar szervezetek delegáltjai ülnek a kuratóriumban. Ennek a szervezetnek elvileg az lenne a célja és a feladata, és elvileg ezért van 70-80 millió forint - most nem emlékszem pontosan, azt hiszem körülbelül ilyen összegű költségvetése -, hogy a nemzeti közösségek, a magyar nemzeti közösségek ügyét próbálják európai szintéren megjeleníteni, brüsszeli lobbizásokat folytassanak, az autonómia ügyét népszerűsítsék, az európai politikusokkal próbálják megismertetni azt, hogy Közép-Európa nem úgy működik, mint Nyugat-Európa, hogy itt a nemzetiségi kérdés máshogy jelenik meg. Ehhez képest az Alapítvány a Magyar Nemzeti Közösségek Európai Érdekképviselétéért a rendelkezésre álló forrásainak körülbelül a háromnegyedét olyan Kárpát-medencei programokra költi el, amelyeknek az égvilágon semmi közük nincsen a brüsszeli lobbizáshoz, sőt a jellemzően Kövér László és haverjai szívéhez közel álló programok, falunapok, megemlékezések, ünnepek meg felvidéki fideszes párttábor Tankcsapda koncertjének a színpadbérlésére sikerül elkölteni a brüsszeli lobbizásra szánt pénzt. Tehát számos olyan dologra egyébként, ahonnan lehet pénzt szerezni a Nemzetstratégiai Kutatóintézetből meg a Bethlen Gábor Alapból, meg még körülbelül három másik minisztériumból is összesen.

Tehát ez a rendszer semmilyen szempontból nem szolgálja azokat az elveket, amelyek a törvényben megfogalmazódtak, amelyeket önök is követendőnek tartanak, sőt most már kezdek annyira rosszmájú lenni, hogy bizonyos szempontból sokak számára ez még jó is, hogy itt a zavarosban lehet halászni, és ellenőrizetlenül, ugyanazokra a programokra különböző szervezetektől, különböző lobbik alapján pénzeket szerezni. Mi úgy gondoljuk, hogy ha erre lehetőségünk lesz, akkor ezen a területen természetesen rendet fogunk rakni. Szükség van egy Bethlen Gábor Alapra vagy egy ahhoz hasonló olyan központi pályázati rendszerre, ahonnan a nemzetpolitikai célokat el lehet látni, szükség van Nemzetstratégiai Kutatóintézetre, amelynek nemzetstratégiát kell kutatnia és nem mangalicafesztiválokat rendeznie, és szükség van egy brüsszeli lobbiszervezetre, amelyiknek brüsszeli lobbit kell folytatnia, nem pedig erdélyi falunapokat szerveznie.

Jelzem még továbbra is, hogy elfogadhatatlannak tartjuk azt, hogy most már három éve, sőt most már talán negyedik éve továbbra sem kapják vissza azok a határon túli magyar családok a tőlük elvett pénzt, ami az oktatás-nevelési támogatásra elvileg számukra rendelkezésre állt volna. Itt volt a múlt héten vagy két héttel ezelőtt Potápi államtitkár úr, aki óriási nagy sikerként értékelve elmondta, hogy a jövő évben már sikerül visszaállítani a korábbi összeget az oktatás-nevelési támogatásokban. Csak éppen arról nem hallunk, hogy mi van azzal a minden évben egynegyednyi összeggel, amit önök elvettek ezektől a családoktól négy éven keresztül, és egyébként arról sem hallottunk semmit, hogy valójában ez a húszszer forint mit ér ahhoz képest, hogy a 2001-es bevezetésétől kezdve egyetlenegy fillérrel ennek az összege nem emelkedett. Én ezt egyáltalán nem érzem politikai sikernek, hogy önöknek sikerült visszaállítani a 15 évvel ezelőtti szintre az oktatás-nevelési támogatások összegét. Ez már messze nem hat ösztönzően a magyar

iskolaválasztásra, nem ad választ azokra a problémákra, amiket az oktatás-nevelési támogatások rendszere egyébként is felvet, tekintve azt, hogy a legtöbb helyen sajnos alacsonyabb színvonalúak a magyar iskolák, mint a többségi iskolák, ez is motiválja néha az iskolaválasztást, mint ahogy tudjuk. Nem ad választ, vagy önök továbbra sem adnak választ arra, hogy nagyon sokan jogosulatlanul veszik fel az összeget, felveszik a pénzt és utána mégis többségi iskolába íratják a gyerekeiket, vagy olyanok veszik fel, akik egyébként nem is lennének rá jogosultak, lásd a kelet-felvidéki romák vagy éppen általam az utóbbi időben sokszor hivatkozott délvidéki, koszovói muszlim cigánygyerekek esetét, akik szintén a húszezer forintért iratkoznak be a délvidéki magyar iskolákba.

Tehát összefoglalva, nem értünk egyet a javaslattal, nem gondoljuk azt, hogy azokat a célokat szolgálja, amelyeket megfogalmazott, ezért ezt a Jobbik nem fogja tudni támogatni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Szászfalvi László alelnök úr!

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen, tisztelt elnök úr, a szót. Tisztelt Bizottság! A többségi álláspontot szeretném röviden összefoglalni és ismertetni.

Egy olyan zárszámadás kerül itt most tárgyalásra, amely a korábbi évekhez képest megemelt összegeket fordított a nemzetpolitikai célok megvalósítására. A 2015. évi költségvetésben nagyságrendileg megnövekedtek a korábbi költségvetésekhez képest azok az összegek, amelyekkel Magyarország a határon túli magyar közösségek megmaradását segítette elő.

A Nemzetpolitikai Államtitkárság az elmúlt években számos sikeres programot indított a külhoni magyarság számára. Az államtitkárság tematikus évei az elmúlt években hozzájárultak a Kárpát-medencei magyar nyelvű oktatás fejlesztéséhez. 2015 a külhoni magyar szakképzés éve volt. A program keretében elkészültek a külhoni magyar régiók szakképzésének a fejlesztésére vonatkozó koncepciók a 2015-2020-as időszakra. Az 500 millió forintos keretből 344 millió forintot fordítottak külhoni magyar szakképző intézmények fejlesztésére.

A 2015. év során folytatódott a Kőrösi Csoma Sándor-program, melynek során 100 ösztöndíjast küldtek ki a diaszpóra szervezetekhez, hogy magyar nyelvórák szervezésével, néptáncoktatással, ünnepi események és kulturális rendezvények szervezésével, cserkészcsapat alapításával, továbbá más közösségépítő tevékenységekkel segítsék a szervezetek munkáját és erősítsék a diaszpórában élők Magyarországhoz való kötődését. 2015-ben a Kőrösi Csoma Sándor-program mintájára létrejött egy, a Kárpát-medence szórványmagyarságát segítő program, a Petőfi Sándor-program, amelynek keretében 50 ösztöndíjas került ki a szórványközösségekhez.

2015-ben is folytatódott az emigrációs hagyaték megmentése érdekében indított Mikes Kelemen-program, amelynek segítségével 2014-ben és 2015-ben 7 ország 13 gyűjtőpontján végzett munka eredményeként több mint 100 ezer kötetnyi könyv, továbbá levéltári dokumentum, kép- és hangrögzítés gyűlt össze. A munkába 2015-ben a Magyar Nemzeti Levéltár is bekapcsolódott. A program történeti kutatásokat, digitalizálást és oral history felvételek készítését is vállalta, amelynek keretében 10 ösztöndíjas került ki a diaszpóra szervezetekhez Kanadába, az Egyesült Államokba, Dél-Amerikába és Ausztráliába.

Az államtitkárság 2015-ben Kárpát-medencei testvértelepülési pályázatot indított abból a célból, hogy ösztönözze a kárpát-medencei települések közötti

kapcsolatépítést. A rendelkezésre álló 100 milliós keretből 123 magyarországi település 168 külhoni magyar településsel kötött kapcsolatot.

A külhoni magyarság legfontosabb tartópillérei a magyar oktatási és kulturális intézmények, illetve szervezetek. A szomszédos államokra sajnos nem számíthatunk ezek fenntartásában, mert sok esetben nemhogy támogatnák, sokkal inkább ellehetetlenítik működésüket. Éppen ezért Magyarországra, a magyar központi költségvetésre hárul az a feladat, hogy segítse, működtesse, fejlessze a külhoni magyar közösségek megőrzéséhez hozzájáruló magyar intézmény- és szervezetrendszer.

Mindezek alapján elmondható, hogy a 2015-ös költségvetés egy nagyon fontos lépés volt afelé, hogy mindezen forrásokkal a határon túli magyar nemzettársaink javára tudjunk szolgálni, hozzá tudjunk járulni közösségeik megerősítéséhez és ezáltal a szülőföldjükön való megmaradásukhoz. Ezért támogatjuk a zárszámadás elfogadását. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Kiss László képviselő úr!

KISS LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! A Magyar Szocialista Párt is úgy gondolja, hogy ez egy nem megfelelően előkészített és a jogalkotás szakmai követelményeivel összhangban nem álló törvényjavaslat. Engedjék meg, hogy csak egy példát hadd mondjak a törvényjavaslat megalapozottságára, a költségvetési törvény megalapozottságára. Csak az első lapon 23 darab sor szerepel, ebből 16 esetben nem sikerült nagyjából sem belőni azt a teljesítést vagy azt az előirányzatot, ahonnan teljesítés lett végül is, és itt azért nem kis különbségek vannak. Tehát nem arról van feltétlenül szó, hogy mondjuk, 70 millió helyett 68 milliót sikerült elkölteni vagy 71-et, hanem például arról, hogy az egyébként általunk nem támogatott 1,8 milliárd forintnyi költés mindenféle sportpályafejlesztésre, ahelyett 30 millió forint lett a teljesítés.

Én magam egyébként azt gondolom, persze, nem kell nyilván minden pénzt elkölteni, ami van, ezért önmagában helyesnek is tartom azt az irányt, ami azt jelenti, hogy a kormányzat felelősen gazdálkodik a pénzzel, de azért azt mégse mondhatjuk, hogy felelős tervezés az, amikor az előirányzatok több mint fele még csak köszönő viszonyban sincs a teljesítéssel az intézményrendszerben. Úgy gondolom, hogy ez nyilvánvalóan egyébként annak az átláthatatlan és nem jó hatékonysággal működő intézményrendszernek köszönhető, ami van ezen a szakterületen.

Nagyon jó, hogy kapjuk ezt a táblázatot, ami előttünk van, és ez, azt gondolom, hogy hiánypótló, és idén is meg kell köszönnünk, hogy ezt látjuk egyszerre, azonban, ha tetszik, akkor másik oldalról meg ugyanaz a szegénységi bizonyítványa magának az intézményrendszernek, hogy évente kétszer kapunk egy ilyen táblázatot, majd megpróbálja maga a rendszer is áttekinteni, hogy mire is költ, milyen rendszerben is költ, azonban ettől még természetesen ezek a költések semmilyen módon nincsenek egymással összhangban. *(Szabolcs Attila megérkezik az ülésterembe.)* A Bethlen Gábor Alap beszámolójánál valóban láthattuk, hallhattuk azt, hogy például a BGA-támogatások szétosztásánál maga a BGA sincs tisztában azzal, hogy az adott pályázó egyébként milyen más forrásból kapott pénzt. Ez önmagában azért, hogy finoman is fogalmazzak, nem a hatékony elköltésnek a jele.

Azt gondoljuk, hogy sajnos a jó szándéknak vagy a különböző tárcáknál meglévő, egyébként kiváló programoknak is lehet negatív hatásuk, például a hatékonytalan működés, és szerintem ezekből a táblázatsorokból azért látható az, hogy bizony-bizony a költségvetés megalapozottsága hagy némi kívánnivalót maga

után. Részletesen is végigmehetnék ezeken a sorokon, de nyilván ezt már többen is elmondták.

Súlyos problémának tartjuk továbbra is a kutatóintézetek struktúrájában a nem látható Nemzetstratégiai Kutatóintézetet, pontosabban a helyét nem találom a Nemzetstratégiai Kutatóintézetnek. Van egy ilyen mondás, hogy legalább nem baj, hogy lassan haladunk, mert rossz irányba megyünk. Tehát az NSKI-ről a legjobb, ami elmondható, hogy 18 álláshelyet nem sikerült betölteni, ami jó, hogy nem sikerült, mert úgyis teljesen fölösleges lett volna ott annak a 18 embernek dolgoznia. De azért mégiscsak arról van szó, hogy an egy kutatóintézet, ahol nem sikerül betölteni évek óta 18 álláshelyet, pedig most már az ipari kendertermelés megújítására is volt konferencia. Én nem vagyok annyira optimista, mint Szász Jenő úr, hogy ez mekkora lehetőségeket teremtsen, de nyilván én tanár vagyok, tehát nem értek ehhez.

Nagyon aggasztó tünetnek tartottuk a BGA-beszámoló kapcsán is, ami szintén látszik ebben a beszámolóban is, hogy nagyon sok esetben az előirányzatok azért nem tudnak teljesülni, mert a pályázók száma kevés. Nyilván ez azt is jelenti, hogy akkor a pályázati rendszerrel van valamiféle strukturális probléma, maga a pályázat már nem annyira adekvát, mint korábban volt, ezt mindenképpen át kell tekinteni. Gyakorlatilag erre a BGA-jelentés kapcsán is felhívtuk a figyelmet, most is kell erről beszélni, hogy sokkal transzparenssebb és sokkal adekvátabb pályázati rendszerre van szükség, merthogy egyszerre valósul meg az, hogy a kormányzat egyébként valóban jelentős forrásokat költ mindenféle fontos pályázati célokra, és mégis számosan érzik úgy egyébként az érintettek között, hogy egyre kevésbé van értelme ebben részt venni. Ha van egy olyan kormányzati cél, amit egyébként mindenki támogat, van a forrás elköltésére egy szándék, akkor nyilván az lenne a legjobb, ha ez úgy tud hasznosulni, hogy az egyébként az érintettek számára is megelégedésül szolgál. Úgy látjuk, hogy jelenleg ez a rendszerből - hogy nagyon finom legyenek - nem következik.

Kíváncsiak tartanánk a teljes strukturális megváltoztatását a nemzetpolitikai rendszernek, és azt gondoljuk, hogy a működés hatékonyságát veszélyeztető módon nem nagyon strukturált ez a terület. Továbbra is megvannak azok a problémáink, amik a nemzeti jelentőségű intézmények és programok összeállítása esetében történnek, illetve általában, amiket az előző évben elmondtunk, azok gyakorlatilag most is élnek.

Igazából nem annyira húznám tovább a szót, tekintve hogy le is írtuk a véleményünket, másrészt pedig nagyjából összhangban van az előttem szólókkal, de azt gondolom, hogy ezekből a számokból és táblázatokból leginkább az látszik, hogy bizony-bizony egy sokkal fókuszáltabb, sokkal hatékonyabb pénzköltésre lenne mód, és ha ez megvalósulna, akkor szerintem a mi támogató szavazatunk is meglenne. Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Van-e más hozzászólás? *(Jelzésre:)* Petneházy Attila képviselő úr!

PETNEHÁZY ATTILA (Fidesz): Tisztelettel, köszönöm a szót, elnök úr.

Kiss László képviselőtársam úgy fogalmazott, hogy ezt szegénységi bizonyítványnak tekinti, én meg pont ellenkezőleg, én azt látom ezen, és pont Potápi államtitkár úr minapi látogatása is ezt bizonyítja, hogy pontosan mennyire reagál arra a pillanatnyi állapotra, ami az adott időszakot jellemzi, és mennyire levonja azokat a tapasztalatokat pont ő is, pont az államtitkárság, ami a megelőző időszakokból következik. Tehát pontosan nem egy meggyökeresedett, nem egy betokosodott állapot van, hanem mindig újból és újból figyel az adott időszakra, az ellenzéki

képviselőtársak javaslataira, mert erre is sokszor van példa, ezt Szávay István képviselő úr is pont a múltkori bizottsági ülésen elismerte.

Azt gondolom, hogy kicsit most összekeveredtek a formai és a tartalmi kritikák itt, ezen a táblázaton. Bár nem akarok beleszaladni egy olyan vitába, amivel magam is esetleg tévedésbe szaladok, de amikor egy előirányzathoz képest a teljesítés - pont például, amit Kiss László képviselő úr mondott -, egy sportpálya fejlesztése nem az első összegnél ér véget, hanem minden bizonnyal, mint minden más fejlesztés, egy többéves folyamat is lehet. Tehát nyilvánvalóan majd az előirányzat teljesülhet a következő években, én magam legalábbis így látom tapasztalataim fényében.

Visszatérve még egyszer, nemhogy szegénységi bizonyítvány, hanem én pont azt gondolom, hogy ez igenis, ha nem is sikertörténet - azt talán nem használnám, mert mindjárt felszisszennek ellenzéki képviselőtársaim -, de bizony az a terület, amelyik pont az igények szerint próbálja kialakítani az előirányzatokat, és pont ezt fedi, és ezt mutatja újból és újból az ez évi költségvetés is. Nekem egy kicsit olyan érzésem van, hogy ha van kalap, az a baj, ha nincs kalap, az a baj. Kiss László is a kutatóintézet kapcsán felvetette, hogy 18 álláshely nincs betöltve, majd azt mondja, hogy milyen jó, hogy nincs betöltve 18 álláshely, ami ügyes szófordulatnak tűnik, de pontosan egyszer örülök, hogy nincsen betöltve 18 álláshely, utána meg azt mondom, hogy figyeljenek oda, mert nincsen betöltve 18 álláshely. Akkor most mi a jó, ha van kalap, vagy ha nincs kalap? - már bocsánat, hogy ilyen párbeszédszerűen válaszoltam. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Szászfalvi László alelnök úr! *(Szászfalvi László: Nem kértem most szót.)* Bocsánat! Akkor Kiss László képviselő úr!

KISS LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm. Nem akarom túl hosszúra nyújtani, tehát hogy egyértelmű legyen, azt mókásnak tartom, ha lehet mondani, de ha tetszik, ha mondjuk, a saját pénzem lenne, akkor mókásnak tartanám, hogy még arra is képtelen a kutatóintézet, tehát annyira rosszul működik, hogy még a saját egzisztenciájával sem tud törődni. Én azt gondolom, hogy ennek a kutatóintézetnek nincs helye, és egy kicsit azért örülök, hogy legalább azt a pénzt nem pazarolják el, amit a többiek működésére egyébként elpazarolnak, de ezt is egy tünetnek tartom, a nem működés tünetének tartom, nem más viszonyom van vele.

Alapvetően nem lenne vitám képviselőtársammal akkor, ha az nagyjából úgy lenne, amit elmond, hogy itt arról van szó, hogy átfutó projektek vannak. Nyilván egy stadiont építeni, elkezdni, valamikor máskor fejezzük be, de mégiscsak be van tervezve 1,8 milliárd forint, amelyből elkötenek 30 milliót. Tehát azt én értem, hogy a stadiont nem egy perc alatt építik föl, csak akkor betervezek arra az építési szakaszra valamennyit, a következőre megint valamennyit. De hogy itt milyen nagyságrendekről beszélünk, tehát én még egyszer mondom, nem arról beszélek, hogy mit tudom, melyik soron 30 millió van, aztán 28 lett elkölve, hanem ilyenekről beszélek, hogy mondjuk, a teljes Külgazdasági és Külügyminisztérium fejezetében erre 520 millió forint volt betervezve, 114 millió van elkölve.

Tehát azért az tervezési probléma, amikor arról beszélünk, hogy nagyságrendekkel más összegek vannak az egyik oldalon, mint a másik oldalon. Értem, hogy reagálni kell, tehát teljesen természetesnek tartom, hogy azért ne költsünk el pénzt, mert bele van írva a táblázatba, hogy el kell költeni, aztán, ha kell, ha nem kell, elköltjük, ez teljesen világos. Csak mindebből az következik, hogy ha nagyon nagy nagyságrendekkel más a történet, nem 10-20 százalékban, hanem 40-50 százalékban más a történet, akkor ott tervezési probléma van. Hasonló a helyzet a nemzeti tehetségprogram pályázataival, ahol nem is akarok kitérni, hogy mekkora

differentenciák vannak, mert körülbelül 80 százalékos a különbség, a költés a betervezetthez képest.

Nem állítom azt, hogy itt szándékosan valakik, nem tudom, mik történnek, hanem azt állítom, amit Szávay képviselőtársam is elmondott, meg amit mindannyian tudunk, hogy egész egyszerűen azzal, hogy szétterítjük az intézményrendszeren keresztül a források elosztását, egészen egyszerűen sokszor ennek az allokációja nem tud úgy működni, ahogyan azok szeretnék, akik ezt akarják működtetni, mert nem mindig tudja a jobb kéz, hogy mit csinál a bal kéz. Vannak olyan források, amiket nyilván azért nem költöttek el, mert szembeül az intézményrendszer azzal, hogy más állami forrásból arra már ment pénz, és nagyon helyesen korrigálta saját magát. Petneházy képviselőtársammal egyetérték, ez nagyon helyes, hogy korrigálta magát, csak azért az mégse normális, hogy fölállt ez az intézményrendszer valahogy, már nem három perce, és időközben kell még mindig korrigálni saját magunkat, és még jó esetben korrigáljuk magunkat, mert a BGA-nál meg azt hallottuk, hogy ott még ezt sem tudják megtenni, nem látják egész egyszerűen sokszor a pályázati lábakon kívüli forrásokat, bevételeket egy adott pályázónál. Erre jegyeztük meg, hogy ez strukturális probléma ebben a költségvetésben, mert amire Szászfalvi képviselőtársam utal, programokra, abban nagyon igaza volt szerintem, amiket kiemelt képviselőtársam, azok nagyon fontos és nagyon jó programok, én ezekkel például maradéktalanul egyetérték, és amit képviselőtársam elmondott, hogy milyen értékeket emelne ki, én azt mondom, hogy én maximum annyiban tudnék csak hozzá csatlakozni, hogy mondanék még három jót. Tehát ebben nincs vita, de azért kérem, hogy abba se legyen vita, hogy azért az nem jó, hogy 72 címről kell összezabrálni a sorokat és ilyen differentenciák vannak benne. Azért szerintem ez nem normális, az én önkormányzati tapasztalataim alapján nem mondható, hogy ez normális lenne. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e még kérdés a bizottság részéről? *(Jelzésre:)* Szávay képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen. Egyetérték itt az elmondottaknak az utoljával, nagyrészt az elejével is. Szászfalvi képviselő úr, ön arról beszélt, amiről most valójában nem kéne beszélnünk, mert most nem arról kéne, hogy folyjon a vita, hogy mire, mennyi pénzt adunk, és ez jó-e vagy nem jó, ebben teljesen egyetértünk. Azt, hogy a nemzetpolitikára fordított támogatások összege végre valami komoly növekedést mutatott az elmúlt években, új programok indultak be, és ráadásul a programok kapcsán én alapvetően mindig egyetértő és dicsérő szoktam lenni, de nem erről van szó, mi sem erről beszéltünk. Tehát én mondjuk, jobban örültem volna, vagy a vita vagy a párbeszéd szempontjából talán jobb lett volna, ha tisztelt képviselőtársam a kormánypártok véleményének ismertetésekor, mondjuk, reagált volna azokra a problémás felvetésekre is, amiket megtettem én vagy megtett Kiss László képviselő úr. De itt most elsősorban nem az a kérdés, hogy a Bethlen Gábor Alap 5 milliárdot vagy 8-at kapjon-e, hanem az, hogy ez a beszámoló különböző feltételeknek és követelményeknek megfelel-e, meg hogy egyáltalán az egész nemzetpolitikai intézményrendszer és támogatáspolitikája jól működik-e, mint ahogy egyébként nem működik jól.

Szívesebben kaptam volna választ öntől vagy akár Petneházy képviselő úrtól arra, hogy önök szerint jó-e az, hogy egy határon túli programra négy különböző helyről lehet Magyarországról pénzt szerezni. Persze, van olyan, hogy az úrlapra rá van írva, hogy akkor ott mondjad meg, hogy kaptál-e máshonnan. Nem akarok rosszindulatú lenni, de beszéljünk a valóságról, szemrebbenés nélkül beírják azt, hogy

nem, akkor is, hogyha igen, és ezt az égvilágon senki, semmilyen formában nem tudja ellenőrizni, tehát ezek itt a fő problémák.

Még egy pillanatra, ha már Petneházy képviselő úr is szóba hozta, akkor még azért egy mondat erejéig, engedjék meg, hogy az NSKI-re visszatérjek még én is. Ezzel az a probléma, tudják, képviselőtársaim, hogy az NSKI önmagában is hazugságban fogant, amikor létrehozták, nem azzal a céllal hozták létre, hogy legyen egy tudományos kutatóintézet, ami nemzetstratégiát kutat, hanem azért, hogy Szász Jenő 1,2 milliárd forintért szálljon ki az erdélyi politikából. Ezt önök is tudják, én is tudom, a közvélemény tudja, mindenki tudja, ettől függetlenül nem illik erről beszélni. Ezt az intézetet azért hozták létre, hogy Szász Jenőnek legyen egymilliárd forintja, amit el tud tapsikolni mindenféle kiváló programokra, amiket már itt sokszor idéztünk, és az álláshelyeket meg azért nem tudják betölteni, mert ezek teljesen fölösleges álláshelyek. Egyébként meg, amiket betöltenek, azoknak is egy része egyébként fölösleges, csak az a baj, hogy időm nincs vele foglalkozni, de egyszer, komolyan mondom, hogy meg fogom csinálni. Két munkatárs van például, aki a határon túli tudományos műhelyekkel való kapcsolattartásért felel, csak éppen elnök úr a múltkori bizottsági ülésen, egy évvel ezelőtt itt nem tudta megmondani, hogy melyek azok a tudományos műhelyek, amelyekkel való kapcsolattartásért két főállású embernek felelnie kell az intézeten belül. Biztos folyik ezzel kapcsolatban valami munka, csak ennek viszonylag kicsi a látszata.

Önöknek meg az a felelőssége ebben, kedves kormánypárti képviselőtársaim, hogy valószínűleg ezzel önök pontosan tisztában vannak, és nem emelik fel ez ellen az őrjítő pazarlás ellen a szavukat, főleg úgy nem, hogy még egyszer mondom, és tényleg ez a legnagyobb fájó az egészben, hogy szükség lenne egy ilyen intézetre. Egy ilyen kellene, szükség lenne rá, hogy legyen egy olyan intézet, ami különböző kutatásokkal, tudományos kutatásokkal - és nyilván más jellegű, amit Kántor igazgató úrék visznek, mert az inkább a napi politikai ügyekre reagál -, tehát igen, szükség lenne egy olyan intézetre, amelyik segít a hosszú távú kormányzati döntéseket megalapozni például azzal - amit mondjuk, régóta szorgalmazunk, és hiába teszünk fel ezzel kapcsolatban kérdéseket, nem kapok választ sehonnan -, hogy milyen válaszokat adjon a magyar kormányzat arra a problémára, hogy több százezer fősre növekedett a nyugati diaszpóra vagy a nyugati magyar közösségek, például a Nemzetstratégiai Kutatóintézet nézze meg azt, hogy másik országok hogyan kezelik ezt a kérdést, amelyek komoly diaszpórával rendelkeznek, hogy mit csinálnak a lengyelek, Izrael vagy éppen az oroszok. Tehát nagyon sok, nagyon komoly tudományos kutatást lehetne végezni, ami sokban segíthetné a magyar kormányt, a magyar parlament döntéshozatalát, ehhez képest, nem mondom már még egyszer, mert tényleg már magamat is bosszantom, hogy milyen célokra fordítják ennek az intézetnek a pénzét.

Ez elsősorban az önök felelőssége, képviselőtársaim. Legalább a frakción belül vagy kormánypárton belül ezt a kérdést vessék fel, és legalább hassanak oda, hogy ez az intézet tényleg komoly munkát tudjon végezni, mert ez önökre is rá fog égni, és ne egy egyszerű pénzosztásként működjön. Ha Székelyudvarhelyen valaki szeretne valamit szervezni, akkor mindenki tudja, hogy Szász Jenőt kell felhívni, mert a Nemzetstratégiai Kutatóintézet támogatni fogja a falunapunkat meg a mit tudom én minket, aminek egyébként az égvilágon semmi köze nincsen se a tudományossághoz, se a nemzetstratégiához. Köszönöm szépen.

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Szászfalvi alelnök úr!

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen, tisztelt elnök úr, csak azért, mert Szávay képviselő úr által megszólítottam.

Tisztelt Szávay képviselő úr, én a többségi véleményt ismertettem és nem szerettem volna semmiféleképpen l'art pour l'art vitákba belekavarodni, ez az egyik, amit szeretnék reagálni. A másik: azt gondolom, egy költségvetés lezárásaképpen - egy zárszámadási törvényről beszélünk - én teljesen legitimnek tartom azokat a szakmai vagy szakpolitikai felvetéseket, amelyeket elmondott Szávay képviselő úr, de szerintem nem itt van a helye. Millió egy alkalommal volt már és lesz is erre nyilván, amikor itt ül, mondjuk, a miniszterelnök-helyettes úr vagy itt ül Potápi Árpád államtitkár úr vagy a kormánynak azok a képviselői, akik erre tudnak reflektálni, nyilvánvalóan megvan ennek a maga legitim helye. Tehát én csak annyit szeretnék mondani, hogy én a többségi véleményt ismertettem a zárszámadási törvényjavaslattal kapcsolatban.

Ezzel kapcsolatban az is egy legitim fölvetés, amit Szávay képviselő úr elmondott, hogy jól működik-e a Nemzetpolitikai Államtitkárság, illetve a nemzetpolitika, illetve annak a finanszírozási háttere. Ez a kérdés. Önök azt mondják, hogy nem, mi pedig azt mondjuk, hogy igen. Pont. Ennyi az én álláspontom, ennyi a mi álláspontunk. Ez nem azt jelenti, persze, hogy tökéletesen működik, azt nem mondtuk soha és nem tettük hozzá ma sem. Nyilvánvalóan ezt a költségvetést emberek alkották, a zárszámadást is emberek fogják megalkotni, és az egész nemzetpolitikát is emberek végzik különböző költségvetési finanszírozási háttérrel, de azt gondolom, hogy lépésről lépésre, évről évre ezen a területen előrelépés van, tehát ezért mondjuk azt, hogy jól vagy jobban működik a nemzetpolitika és annak a központi költségvetési finanszírozása.

Arról szerintem napokon keresztül vitatkozhatnánk, esetleg főosztályvezető úr szakmai vezetésével, hogy mit jelent a költségvetés elkészítése, a költségvetési előirányzatok kérdése, a módosított előirányzat kérdése, és mit jelent annak a teljesítése. Szerintem, legalábbis én elég régóta vagyok országgyűlési képviselő, majdnem húsz évig voltam polgármester, elég sok költségvetést meg zárszámadást láttam, én bizonyára nem láttam olyan költségvetést és zárszámadást, ahol fillérre pontosan ugyanazok voltak a számok, tudniillik a papír az papír, egy költségvetési tervezés az egy tervezés, és utána pedig az élet mindig a maga rendje és módja szerint ezeket a számokat fölülírja vagy másképpen realizálódnak, tehát én ezért nem esnék annyira kétségbe. Azt gondolom, hogy ez viszonylag általános jelenség az egész világon.

Az, hogy a programok finanszírozása több forrásból történik, ez megint egy megközelítés kérdése. Magyarországon, tehát az anyaországban én ezt sokkal szigorúbban látom, mint mondjuk, egy határon túli közösség esetében, egy határon túli közösség programjának a megvalósítása tekintetében, ahol sokkal szűkösebbek a lehetőségek, sokkal szűkösebb a mozgástér. Tehát én azt gondolom, hogy itt egy kicsit nagyvonalúbbak lehetünk, nyilvánvalóan az adott program, illetve az adott költségvetési forrásnak a mibenlétét is nyilván vizsgálva, de ha ott van arra lehetőség, hogy esetleg egy több lábon álló, akár magyar, anyaországi költségvetésből valósuljon meg egy konkrét program, egy konkrét projekt, ráadásul olyan programokról beszélünk általában, azt gondolom, inkább, amelyek több éven tartó folyamatokban gondolkodnak, akkor ebben semmiféle kivétlnivalót nem látok. Erről is vitatkoztunk már többször, azt hiszem, nem első esetben jön ez elő.

Illetve szintén nem első esetben jön elő az, hogy nehezen átlátható vagy nem átlátható ez a költségvetés, a nemzetpolitikai része a költségvetésnek. Erre is többféle válasz van, én azt mondtam mindig és ma is azt mondom, hogy mégiscsak átlátható, hiszen itt van előttünk, áttekinthető, eddig is meg lehetett ezt tenni, míg főosztályvezető úr nem csinálta meg, addig is meg lehetett csinálni, hiszen minden frakció saját maga összekaparhatta a költségvetésből.

A minisztériumok tekintetében én azt gondolom, hogy ez az életszerű. Tehát az, hogy nem egy alapon van minden, és akkor szerintem még átláthatatlanabb lenne, itt minden minisztérium a saját szakmai, szakpolitikai területén tudja ezeket a problémákat kezelni. Azt gondolom, hogy a direkt finanszírozás és az egyedi kérelmek - erről is beszéltünk -, ez is az életszerűségét bizonyítja, Petneházy képviselőtársam már erre kitért az imént, hogy ennek a költségvetésnek, illetve zárszámadásnak az értékét is jelentheti, hogy nemcsak kategóriákban, nemcsak különböző skatulyákban gondolkodunk, hanem megpróbáljuk életszerűen, az éppen előjövő problémákat a lehető legrugalmasabban kezelni és a költségvetésben ezt finanszírozni, úgyhogy ennyit tudnék reflektálni Szávay képviselő úrnak az elmondott gondolataira. Ezért mi azt mondjuk, hogy a nemzetpolitikai része a zárszámadásnak, az jó, az rendben van, és ennek a finanszírozási háttere is biztosítva van. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr.

Több hozzászólót, jelentkezőt nem látok, tehát a vitának ezt a szakaszát és körét lezárom. Mielőtt átadom főosztályvezető úrnak a szót a reagálásra, engedjenek meg két mondatot arról, hogy tulajdonképpen előre le tudtuk volna írni azt, hogy mi hangzik el ellenzéki és kormánypárti oldalról, hiszen már egymás gondolatait is ismerjük, és a témák sem voltak újak, amelyek itt előkerültek. Én magam azt gondolom, ha egy konkrét példát nézünk Szávay képviselő úr felvetéséből, az még mindig jobb, ha egy határon túli rendezvényre négy helyről is lehet pályázati pénzt szerezni, mint voltak olyan idők, amikor egy helyről sem lehetett.

Ugyanakkor szeretném megköszönni, mielőtt átadom a szót főosztályvezető úrnak, a táblázatot, hiszen már idén a 2017-es költségvetés tárgyalásánál is kaptunk öntől egy ilyen segédanyagot, amelyet nem a költségvetés 11 fejezetében kellett keresnünk, hanem ahhoz öntől kaptunk egy segítséget, köszönöm szépen a 2015-ös zárszámadáshoz is. Megjegyezném, hogy a Határtalanul! program ebből is mintha kimaradt volna, tehát nagyon részletes, de annyi tétel van a 11 fejezetben, hogy nehéz (*Sávay István: Nehéz átlátni.*), valóban nehéz ezt átlátni. Tisztelettel felkérem főosztályvezető urat, hogy reagáljon az elhangzottakra.

Haág Tibor válaszadása, reagálása

HAÁG TIBOR főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm.

Tisztelt Képviselő Urak! Néha, úgy gondolom, egy kicsit öngólt rúgtam ezzel a táblázattal, megmondom, miért. Van például a nemzeti tehetségprogram, ahol az előirányzat és a teljesítés között jelentős a különbség, amit látunk. Ennek ebben az esetben az az oka, hogy a nemzeti tehetség programnak nem a nemzetpolitikai feladatok és a határon túli feladatok támogatása a fő profilja. Több mint száz pályázati rendszert működtettek 2015-ben, tehát ők tervezési szinten - az EMMI a felelős -, tervezési szinten nem tudták volna megmondani, hogy ők mit terveznek ilyen feladatokra előre. Én arra törekedtem, hogy megjelenítsünk egy előirányzatot, amiből nagyon sok feladat finanszírozódik, és kigyűjtöttem az EMMI fejezet kollégáival azokat a nyerteseket téma szerint, akik a nemzetpolitikai, határon túli feladatok keretében jutottak támogatáshoz. Tehát van egy ilyen oka is.

A másik, ami már el is hangzott, hogy a zárszámadás arról szól, hogy mennyi pénzünk volt és ebből mennyi teljesült december 31-éig, de az államháztartás mindig komoly összegű, sok esetben ezermilliárd forintot meghaladó maradvánnyal zárul, mely maradványra az államháztartási törvény szerint december 31-ét követően kell számot adni, hogy ebből mennyi a kötelezettségvállalással terhelt és mennyi a kötelezettségvállalással nem terhelt. Tehát azt mondani, hogy ebből az előirányzattól csak ennyit költöttünk, ez igaz, de az, hogy mennyit fogunk költeni, ez nem látszik

belőle. Ez nekem jelzés a jövőre nézve, hogy másképpen kell csinálnom ezt a táblázatot, hogy egyértelműbb legyen.

Van egy másik eset, ami hasonló a nemzeti tehetségprogramhoz, például az NFM működteti az „Egyes atlétikai és egyéb sporttevékenységek” című előirányzatot, itt sem elsősorban az a cél, hogy nemzetpolitikai célok teljesüljenek, de bekerült két olyan tétel a 2015. év során, ami ebből a fejezeti kezelésű előirányzathoz nyert támogatást. Tehát a táblázatban szereplő keret 1 milliárd 830 millió forint volt, és ebből két olyan tétel volt, ami a bizottság hatáskörébe tartozó feladatok, amit én úgy gondoltam, hogy érdemes megjeleníteni. Tehát nem azt mondom, hogy nincsenek betegségei ennek a táblázatnak, de én megígérem, hogy a következő zárszámadásnál, ha én fogok itt ülni, akkor megpróbálom ezektől a félreérthetőségektől megtisztítani ezt a táblázatot.

A Határtalanul! program tényleg ismételten hiányzik. Ez számomra is nem úgy meglepő, mert magában a zárszámadás kötetében benne van. A legnagyobb problémám a táblázat tartalmának a változtatásával az, hogy az a rend, hogy a végleges állapotot, mivel miniszteri fejezet, miniszteri aláírással kapjuk meg, és ha ezen én változtatok, akkor az eltér ettől. A táblázat tulajdonképpen, azt tudom mondani, hogy nem pontosan viszi végig a keresést; közel 8-9 ezer oldalas a zárszámadás. Tehát még egyszer, az ígéretem az, hogy megpróbáljuk pontosabban, és szerkezetében egy kicsit megpróbálom változtatni rajta, hogy egyértelműbb legyen az, hogy mondjuk, 1000 forintból, ha 100 teljesítés jelenik meg, az nem azt jelenti, hogy a 900 forint nem arra a feladatra lesz költve, tehát magyarul, akkor feltüntetésre kerülne az, hogy mi az a kötelezettségvállalással terhelt maradvány, aminek a pénzügyi teljesítése áthúzódik. Miért húzódik át? Nagyon sokszor csúsznak a szerződés-kötések, beruházási programoknál ennek fő oka a közbeszerzési eljárások hosszadalmas volta, ha feljelentés van, akkor ez mind további időcsúszásokat jelent, tehát sok pénzügyi teljesítés emiatt húzódik át a következő évre. Köszönöm.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen. Úgy látom, hogy sor kerülhet majd a szavazásra. A szavazás előtt jelzem, hogy Szabolcs Attila alelnök úr a Költségvetési bizottság üléséről megérkezett, köszöntöm őt is a bizottsági ülésen.

Miután a bizottsághoz módosító javaslat nem érkezett, így módosító javaslatról nem szavazunk, de két szavazásra sor kerül. Először is kérdezem a bizottságot, hogy lezárja-e a részletes vitát. Aki igen, kérem szépen, most szavazzon! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Aki nem? *(Nincs jelentkező.)* Aki tartózkodott? *(Nincs jelentkező.)* A bizottság egybehangzó igen szavazattal a részletes vitát lezárta.

Kérdezem a bizottságot, hogy elfogadja-e a részletes vitáról szóló jelentést, valamit felhatalmazza-e a bizottság elnökét arra, hogy gondoskodjon a bizottság döntéseit összefoglaló jelentés aláírásáról és benyújtásáról. Aki egyetért, kérem, most szavazzon! *(Szavazás.)* 6 igen szavazat. Aki nem? *(Szavazás.)* 3 nem szavazat mellett a bizottság a javaslatot elfogadta.

Köszönöm szépen főosztályvezető úrnak a jelenlétét és szakszerű kiegészítését, még egyszer köszönjük háttéranyagként a táblázatot. További jó munkát kívánok önnek!

Tájékoztató aktuális felvidéki politikai kérdésekről Előadó: Menyhárt József, a Magyar Közösség Pártja elnöke

Áttérünk második napirendi pontunkra. Tisztelettel kérem Menyhárt József elnök urat, hogy az előterjesztői asztalhoz fáradjon oda és foglaljon helyet. Nagy szeretettel köszöntöm elnök urat a Magyar Közösség Pártja elnöki minőségében.

Az idei esztendőben már többször foglalkoztunk felvidéki kérdésekkel, volt itt szó a választást megelőzően felvidéki fejlesztési lehetőségekről, a SZAKC tartott egy tájékoztatót, illetve a választások után egy gyorsjelentést kaptunk a Nemzetpolitikai Kutatóintézetől a Szlovákiában lezajlott parlamenti választásokról, és ebbe a vonulatba illeszkedik az, hogy egyrészt köszöntsük elnök urat ebben a pozíciójában, hiszen az MKP élén egy változás zajlott le. Tisztelettel arra kérem, hogy adjon egy tájékoztatót nekünk részben az MKP-ról, illetve a felvidéki magyarság helyzetéről. Öné a szó, elnök úr.

Menyhárt József tájékoztatója

MENYHÁRT JÓZSEF elnök (Magyar Közösség Pártja): Köszönöm a szót.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Számomra nagy megtiszteltetés, hogy itt az Esterházy-teremben szólhatok, már csak azért is, mert a felvidéki mártír politikus képe alatt az a gondolat jutott eszembe, míg hallottam az előző vitát, azt hagyta ránk hagyatékul a mirovi börtönben kivégzett mártír politikus, és ez a gondolat nekem sokszor eszembe jut, hogy „Cselekedjünk mindannyian egyetértésben és szeretetben.” Az egyetértés és a szeretet az egy nehéz hagyaték, de erre, azt hiszem, hogy mindannyiunknak törekednie kell.

Ha megengedik, született szóbőségem és a tanári pályám is gyakorta nehezzé teszi a megszólalásokat olyan értelemben, hogy a bőség úgy elragadja az embert, így leírtam mondandómat - a végén, gondolom, hogy kérdések is lesznek -, már csak azért, hogy tartsam az időkeretet és minden fontosabb dologra ki tudjak térni.

Először is kicsit messzebről indítanék, a parlamenti választások utáni helyzetet értékelném. Szlovákiában a parlamenti választások több meglepetést is hoztak. Bár sokan utólag mondják, meg mondták is, hogy előre látható és tudható volt a Magyar Közösség Pártjának bejutási küszöb alatti eredménye, számomra mindenképpen meglepetést okozott az, hogy a magyar választók, a potenciális választóink ennyire átlagon aluli számban jöttek el választani.

Itt most eltérnék egy kicsit a szövegtől, már csak azért is, mert a választást én járási elnökként dolgoztam végig. Ez azt jelenti, hogy a dunaszerdahelyi járásban, az egyik legmagyarabb járásunkban is, egy nagyon dominánsan vezető járásban küzdöttük végig napról napra 44 helyszínnel a választási kampányt, és azt láttuk, hogy a mieink eljöttek és megszólítottuk őket, de sajnálatos módon, így, az eredményeket tekintve, maradt egy jó 100-130 ezernyi felvidéki magyar, aki távol maradt a választásoktól, és ők döntötték el igazából ennek a választásnak a sorsát.

Meg kell állapítanunk egy nagyon fontos tényt: 2016-ban a választásokon részt vevő felvidéki magyarok többsége már egyértelműen a külön magyar pártban történő politizálás mellett tette le a voksát. Hogy miért mondom ezt? Kicsit hasonló helyzetet éltünk át márciusban mi ahhoz képest, mint amikor nemrég a kvótákról szóló népszavazás éjszakáján láttuk az eredményeket, ahol egy érvényességi küszöb miatt - ami más is lehetne - lett olyan az eredmény, amilyen.

A Magyar Közösség Pártjára tavasszal több mint 105 ezer választó szavazott, akik szinte kivétel nélkül magyarok voltak. A Most-Híd párt viszont csak 90 ezer szavazatot kapott a magyarlakta járásokban, ahol választóiknak talán háromnegyede-kétharmada magyar, de mivel a nem magyarlakta északi járásokban és a fővárosban sikerült növelni támogatottságukat, így a szlovák választóknak köszönhetően ők bejutottak. Félreértés ne essék, próbálom a helyzetet korrektül és a lehető legpontosabban bemutatni, tehát ez nem más pártoknak a kárára tett kijelentés, próbáljuk azt, ami történt, sorba rendezni. Ez meglehetősen fura helyzetet teremtett a korábbi választásokhoz képest is, hisz most már a szlovák parlamentben a magyarok által kisebb számban választott magyar nemzetiségű képviselők képviselik

közösségünket, és azt is megállapíthatjuk, hogy végső soron a szlovák nemzetiségű választók döntötték el, hogy melyik magyarból legyen parlamenti képviselő.

Az etnikai alapú politizálás feladásának újabb negatív állomására jutottunk el, de a választások után hamarosan újabb meglepetés következett: a Smer, a Szlovák Nemzeti Párt, a Háló nevű párt és a Most-Híd rekord gyorsasággal megegyezett az új kormánykoalíció létrehozásáról. Ez különösen a korábban Fico ellen kampányoló utóbbi két párt szlovák szavazóbázisából meglehetősen negatív visszhangot váltott ki. A Most-Híd politikusai immár a szlovák választóktól lettek árulónak minősítve, akik lehetővé teszik Fico további kormányzását. A Háló nevű párt pár hónappal később szó szerint meg is szűnt kormánytényezőnek lenni, képviselői átigazoltak a Most-Hídba, így jelenleg a Most-Híd látszólag még meg is erősödött, hisz újabb kormányzati posztokhoz jutott, és több képviselője van, mint a választások eredménye alapján járna neki. És a történet a felvidéki magyarság szempontjából itt kezd érdekessé válni.

Elvileg adott egy félig-meddig magyar párt, amely nélkül nincs kormánykoalíció, illetve nem Fico lenne a miniszterelnök. Ez a párt együtt kormányoz a magyarellenes uszítás habját a szája sarkából épphogy letörlő Szlovák Nemzeti Párttal, és ha mindezek fényében megnézzük a kormányprogramba foglalt, a magyar közösség érdekét szolgáló vállalásokat, meglehetősen ambícióatlan tartalmat találunk. A vasúti kétnyelvűség kapcsán csupán a 2011-es törvényalkotási hiba befoltozását vállalják fel. Ezen túl a kisebbségi nyelvhasználatra vonatkozó, ezer sebből vérző hatályos törvények végrehajtását ígérik - ami önmagában is abszurdan hangzik egy kormányprogramban -, a jelenlegi koalíciós partnerük által kitalált iskolareform visszavonását meg egy kulturális alap létrehozását, amit a korábbi választási ciklusban már majdnem sikerült megszavaztatni a parlamentben. Nincs szó semmi olyan dolgról, amit lényeges előrelépésként lehetne értékelni. Nincs szó már kettős állampolgárságról, regionális hivatalos nyelvről, kulturális önkormányzatiságról, pedig a választások előtt még ezeket vizionálták. Fico szemszögéből mindenképpen hatalmas a siker. Megőrizte kormányfői pozícióját és a magyaroknak alig kellett valamit ígérni cserébe, legalábbis, ami közösségi szempontból számítana, mert a személyes érdekekből fakadó háttéralkukat csak sejthetjük, de nem ismerhetjük. A szlovák nemzetállam-építés zavartalanul folyhat tovább.

Jelenleg a kormányzó Most-Híd, úgy tűnik, azt a taktikát követi a magyar választóival szemben, hogy a szerény eredményeket hatalmas sikerként igyekszik eladni. A létrehozandó kulturális alapot például a sajtójukban kulturális autonómiának minősítik, úgy tesznek, mintha a vasúti táblák kihelyezésével a teljes vasúti kétnyelvűség ügye megoldódna. Sőt azt is megérhettük, hogy magyar nemzetiségű miniszterük jelenti ki, hogy a kétnyelvű menetrendekre vonatkozó igény, amelyet az MKP terjesztett most nemrégiben, túlzó követelés. Úgy tűnik, hogy igyekeznek nagyon alacsonyra lenyomni a mércét, hogy az eredmények szerény volta ne legyen annyira nyilvánvaló.

Az MKP parlamenten kívüli pártként nehezen tud úgy megszólalni, hogy ez a sajtó ingerküszöbét elérje, de a nyár óta folyamatosan megpróbáljuk felhívni a figyelmet a közösségünk szempontjából fontos kérdésekre. Tesszük ezt sajtónyilatkozatokkal, sajtóértekezletekkel, és örömmel mondhatom el, hogy ez nemcsak a mi nemzetiségi sajtónkat érinti, hanem a szlovák sajtó is figyel ránk. Tükröt tartunk a kormánynak, hogy például miként kellene a vasúti kétnyelvűség ügyét rendezni, ha valóban a kisebbségek érdekében álló megoldást akarnának, vagy felhívjuk az Igazságügyi Minisztérium figyelmét a bírósági nyelvhasználatban a kisebbségi nyelvi jogok terén súlyos visszalépést eredményező törvénymódosításra, amely a Most-hidas képviselők figyelmét elkerülte. A jövőben is szakmailag megalapozott, konstruktív kritikával kívánunk élni, ha a nemzetiségi ügyeink szőnyeg

alá söpörtetnek, és annak mellőzését tapasztaljuk, amire való hajlandóság önmagából a vegyes párti jellegből is fakad.

Szólnunk kell arról is, hogy ennek ellenére milyen most a viszony az MKP és a Híd között, illetve milyen az együttműködés más pártokkal - itt ellenzéki szlovák pártokat értek -, ugyanis noha ebben az évben voltak a parlamenti választások, mi már a jövő évi megyei választásokra készülünk, tehát az MKP kampány üzemmódba kapcsol. El kell mondanunk azt is, hogy ez számunkra azért fontos, mert jelenleg 5 megyében 3 megyei alelnöki poszttal rendelkezünk, 42 MKP-s képviselő dolgozik különféle megyékben, és Szlovákiában a megyerendszer erősebb jogkörökkel bír, mint itt, Magyarországon.

A jövő ősszel esedékes megyei választásokat megelőző év egyik lényeges kérdése az MKP és a Most-Híd együttműködése lesz. A tavaszi parlamenti választások után a Híd tárgyalást kezdeményezett velünk, ami azonban a kormányba lépésükkel meghiúsult, az MKP ugyanis kimondta, hogy azáltal, hogy a Szlovák Nemzeti Párttal és a Smerrel álltak koalícióba, főleg a Szlovák Nemzeti Párt jelenléte ebben a koalícióban, számunkra aggályos.

Jelenleg a Magyar Közösség Pártja magyar-magyar párbeszédre történő felhívása van az asztalon, amit azonban szélesebb körű párbeszédként képzelünk el, amelybe nemcsak a pártok, hanem a civil szféra is bekapcsolódna, hogy sorskérdéseinkre közös erővel keressük a választ. Itt megint elhajolnék egy kicsit a szövegtől, az írott változattól, ugyanis hozzá kell tenni, hogy 1991-2011 között a felvidéki magyar kisebbség 110 ezer fővel csökkent. Ez nagyon nagy fogyás, és ha most a 2011-2021-es cenzust nézzük, pont félidőben vagyunk, tehát szembe kell nézni az újratervezés lehetőségével, hogyan állítható meg ez a fogyás, illetve hogyan tartható meg ez a közösség.

Az első visszajelzések a Híd részéről nem egyértelműek. Úgy tűnik, hogy ellentétben velünk, akik a közösségi ügyek mentén történő együttműködést szorgalmazzuk, ők inkább a választások alkalmával történő együttműködésben érdekeltek, azon belül is a megyei posztok szétosztásában. Természetesen kell és fogunk is e kérdésben egyeztetni, hisz vannak olyan szórványterületei a felvidéki magyarságnak, ahol a számarány már nem engedi meg azt a luxust, hogy egymásnak feszüljön két magyar érdekekkel ellátott párt. Tehát vannak olyan közegek és vannak olyan területei a felvidéki magyarság lakóhelyének, ahol ezekre az egyeztetésekre természetesen szükség lesz.

A szlovák ellenzéki pártokkal történő együttműködés terén is megtörténtek az első kapcsolatfelvételek, ezek általában informális jellegűek voltak. Mivel a jelenlegi szlovák ellenzék nem standard pártokból áll, amelyek viszonya a kisebbségi kérdésekhez nehezen nevezhető elvi megalapozottségúnak, ezért a velük történő együttműködés inkább alkalmi és egy-egy konkrét ügy kapcsán tűnik reálisnak. Tehát megtörténhet az, mint ahogy már volt is erre példa, akár a kettős állampolgárság okán is, hogy egy szlovák képviselő nyújt be magyar ügyvel kapcsolatos törvényjavaslatot a szlovák nemzeti tanácshoz.

És a végén, ezt már szabad folyásra engedem, a Magyar Közösség Pártjának megújításáról és megújulásáról kell szólnom. Mivelhogy új az elnök - igaz, hogy négy hónapja történt ez a megválasztás -, nyilvánvalóan úgy gondolják sokak, hogy rögtön megváltozik minden és a Magyar Közösség Pártja rögtön egy olyan szárnyalásba kezd, amelyet a jelenlegi struktúra, amely adott és eléggé kötött - én úgy gondolom, hogy pártunk talán a világ egyik legdemokratikusabb pártja, ugyanis alulról építkező rendszert tesz lehetővé -, ami azt jelenti, hogy a helyi szervezetek adnak javaslatot a járási szervezeteknek, amelyek például egy megyei választásnál javasolnak jelölteket az egyes kerületekből, járásokból. Mindenképpen megújításra szorul a jelenlegi

rendszerünk, tehát alapszabály-módosítást fogadott el az országos tanács nemrégiben Naszvadon, Komárom járásában, ez az egyik nagyon fontos dolog.

A másik pedig, hogy átgondoljuk a jelenlegi járási bontást, ugyanis ezeket még a szlovák törvényhozás úgy alakította ki, hogy akár megyeszinten is mindig kisebbségben legyen ott a magyar. Mi területi kis egységekben, a természetes régiókban gondolkodunk a továbbiakban, ami azt jelenti, hogy a felvidékiséget azért is nehéz úgy megragadni, mint más, esetleg határon túli közösségeknél a közösségi tudatot, mivel a szlovákiai magyar ember inkább gondolja magát csallóközinek, mátyusföldinek, gömörinek vagy nógrádinak, tehát ebben a tudatban szocializálódnak és erősödnek ezek a közösségek. Mi erre próbálunk építeni, és a jövő évi megyei választásokhoz megtalálni azokat a hiteles arcokat, akiket jórészt már az országos kampányba sikerült bekapcsolni, hisz ott az összefogás jegyében nem csupán egy párt indult, hanem a kampányban jelen volt és megmértetett akár az országos legnagyobb kulturális szervezetünk, a Csemadok, ugyanígy segítette a munkát a Fiala Függetlenek, de akár a Via Nova ICS csapata is. Tehát kialakult az a fajta új közösség, amelynek a felvidéki magyarság sorsa nem közömbös, és akire építeni lehet. A megyei választások kicsit másképp működnek, mint a parlamenti választások. Itt egy listán van rajta mindenki, tehát mindamelllett, ha sikerül pártunk hiteles arcait, friss embereit, az utánpótlását ebbe a munkába bekapcsolni, ugyanígy számítunk a függetlenekre, ugyanígy számítunk a magyar közösségért tenni akaró emberekre. Természetesen a magyar-magyar párbeszéd mellett nagyon fontos kérdés, hogy legyen sajtónk, ennek újraépítésén is dolgozunk.

És ami szerintem kulcsfontosságú, az az oktatás kérdésköre és a nyelvhasználat kérdésköre - nem véletlenül tértem ki mindezekre -, nemcsak azért, mert tanult hivatásom a nyelvészethez köt, hanem azért, mert az emberek, ha elhisznek egy olyanfajta valóságot, ami akár a nyelvhasználattal kapcsolatosan egy nyelv presztízsét, az anyanyelv presztízsét leépítheti, akkor nagyon könnyen az anyanyelven keresztül, amelyen megtanulunk gondolkodni, és a világot megismerjük, és annak a félretételével és alacsonyabb sorba kényszerítésével saját magukat is belekényszerítik egy másodrendű gondolkodásba. Tehát ez az, ami a felvidéki magyarságból az utóbbi években, én úgy gondolom, kikopott. A hit magunkban, abban, hogy vagyunk egy olyan közösség, amely meg tudja állítani a fogyását, újra tudja rendezni a sorait és építkezni kezd. Ehhez kell anyanyelv, ehhez kell gazdaság, ehhez kell kultúra.

A déli régiók leszakadt régiók gazdaságilag, ez tudatos szlovák politika eredménye. Mezőgazdaságunk, lehetséges, hogy az Európai Unió számlájára írhatjuk, hogy ilyen értelemben leépült, de az a közösség, amely 15-20 évvel ezelőtt még erős gazdasági lábakon állt akár a Csallóközben, most hitehagyottá vált. Ehhez kell egyfajta új vízió, ehhez egyfajta új összefogás, és én úgy gondolom, hogy mindenki, aki ezért a közösségért tenni akar, és ha ebben tudunk olyan alkukat is megvalósítani, olyan alkuk is születnek, amelyek építeni fogják a közösségünket, akkor mindenképpen párbeszédet kell kezdeményezni.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Tanács! Én röviden ezeket foglalnám össze vitaindító gondolatok gyanánt a Nemzeti összetartozás bizottsága előtt. Köszönöm, hogy itt lehetek, és várom a kérdéseiket.

Kérdések, észrevételek és válaszadás, reagálás

ELNÖK: Köszönöm szépen elnök úr tájékoztatóját. A bizottság tagjaié a szó. *(Jelzésre:)* Kiss László képviselő úr!

KISS LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Nem akarok nagyon hosszú lenni, egyrészt szeretném megköszönni elnök úrnak ezt a tájékoztatót, és

engedje meg, hogy a mondandójából egy irányt emeljek ki, és arról mondjak véleményt. Azt mondta, hogy szeretné azt, ha - ezek a politikai, földrajzi kötöttségek, mint a járás, a megye - a természetes területekre építenék a szervezést. Én magam nagyon örülök, hogy ezt mondta és ebbe az irányba mennek el. Nekem a személyes tapasztalataim, ha tetszik, ugyanúgy megerősítik ezt a fajta látásmódot, hiszen ha egy kicsit belegondolnak a tisztelt bizottsági tagok a saját lakóhelyükbe, és ez talán a fővárosban nagyon-nagyon látványos is tud lenni. Én a III. kerület egyik képviselőjeként egyszer összeszámoltam, hogy tizenvalahány ilyen egység van ebben a százezres kerületben: Óbuda, Csillaghegy, Aranyhegy és így tovább, Kaszásdűlő, Római-part, Békásmegyer, mindet fel tudnám sorolni persze, és valóban, amikor megnéztük azt, és én magam megnéztem képviselőként, hogy milyen tudatuk van ezeknek a polgároknak, akkor azt kellett látnunk, hogy nagyon gyakran ezek valódi közösségek. Tehát valaki előbb tartja magát, úgymond, békásmegyerinek, aranyhegyinek vagy testvérhegyinek, mint akár budapestinek, III. kerületiről nem is beszélve, ez volt mindig az utolsó.

Ezt csak azért mondtam el önnek tapasztalatként, hogy szerintem ez a felismerés nagyon fontos szervezési felismerés, mert az embereknek az az élménye - ha tetszik, a közigazgatási határok jönnek-mennek, pláne Felvidéken, ahol valahogyan mindig sikerül, nyilván véletlenül, úgy meghúzni azokat, hogy az ne mindig legyen túl kedvező -, hogy azok a természetes, ha tetszik, társadalomföldrajzi közösségek, amelyek létrejöttek az elmúlt száz-ezer évben, azok megmaradnak, s azt gondolom, hogy nagyon-nagyon hasznos és jó politika lehet ezekre a valódi közösségekre építeni. Ehhez gratulálok, és sok sikert kívánok elnök úrnak ehhez a munkához is.

MENYHÁRT JÓZSEF elnök (Magyar Közösség Pártja): Köszönöm szépen. Még annyit tennék hozzá, hogy ezek oktrojált, ránk kényszerített járási szerkezetek, megyei rendszerek, és nyíltan kimondhatjuk, hogy ezek az elmúlt 25 évben egy tudatos nemzetállam-építés eredményei, hisz ha megnézzük az egyházmegyéknek, a katolikus egyházmegyéknek az újracsatolását, ott is teljesen a föntről lefelé szalámizás elve az, ami megvalósult. Pontosan ezért kell építeni a felvidéki magyarságnak a kistérségeire, mert ezek nemcsak földrajzi határilag kijelölhető területek, hanem - ami nagyon izgalmas és számomra az eddigi munkásságomhoz kötődő - nyelvjárási területek is. Tehát fontos dolog, hogy itt ezek az emberek ezeken a területeken nem a köznyelvi magyart beszélik, hanem egy-egy nyelvjárásban szocializálódnak, és nagyon fontos a nyelvjárás megtartása, pontosan azért, mert ez nekik az alapnyelv-változatuk is, és ha ebből kiakolbólják őket, ha esetleg úgy érzik, hogy ez nem egy olyan változat, amivel boldogulni lehet, akkor sokkal könnyebben félreteszik az anyanyelvet. Tehát több olyan tényező van, amely az asszimilációt gyorsítja, de ha ezeket felmérjük, ezekkel szembenézünk, hogy mi van például egy párkányi területnek a gondolkodásvilágában, mi van, mondjuk, egy Újvár-körzetnek, vagy mi van egy Rimaszombat-környéknek a gondolkodásában, és erre építeni tudunk, akkor ez egy olyanfajta hatékonyságot hozhat, ami ezt az asszimilációt meg tudja állítani.

ELNÖK: Köszönöm szépen képviselő úr véleményét és elnök úr reagálását. *(Jelzésre:)* Szávay képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen. Köszöntöm én is elnök urat szeretettel itt a körünkben, és köszönöm szépen ezt a beszámolót, az elképzelések felvázolását, helyzetképet. Nem könnyű feladatot vállalt ön - ezt nyilván nem nekem kell mondanom, vagy biztos nem az elsők között vagyok -, azért három sikertelen

választás után valóban nincs könnyű helyzetben sem az MKP, sem a felvidéki magyarság vagy egyáltalán mindaz, amit mi etnikai alapú és elvű politizálásnak hívunk, és amely kapcsán, azt hiszem, itt a teremben is teljes az egyetértés ennek az elsődleges szükségességéről, talán bizonyos szempontból a kizárólagosságáról is, de ugyanakkor nem gondolom én sem azt, amit ön mondott, hogy nagyon gyorsan kell nagyon látványos eredményeket várnunk. De mi a magunk részéről persze bizakodóak vagyunk, és sok sikert kívánunk önnek és az új elnökségnek, hogy valóban sikerüljön mindenféle szempontból szélesebb alapokra helyezni a Magyar Közösség Pártjának a politikáját, hogy az többek számára vonzó lehessen, és tényleg egy komolyabb érdekképviseletet el tudjon látni, és ne sülyedjen vissza egy regionális párt szintjére, amely veszély - most annyira nem vagyunk szűk körben, de azért valljuk be - valóban főnnáll.

Az utóbbi időszakban, az elmúlt években nekünk voltak különböző vitáink az MKP-val, meg majd valószínűleg nekünk is lesznek egyébként, volt több olyan dolog, amit mi aggódva néztünk; én azt hiszem, hogy mi Budapestről akkor tesszük jól a dolgunkat maximum, ha aggódva fejezzük ki a véleményünket. Én például némileg kontraproduktívnak láttam az elmúlt évek során, és azért ezt felvidéki tapasztalataim is megerősítették, hogy a felvidéki politikába való túlzottan erős budapesti vagy kormánypárti beavatkozás nem föltétlen azt a hatást érte el, amit kellett volna, nem föltétlen terelte a felvidéki magyarokat az önök irányába, hanem sokakat bizony inkább távol tartott az MKP-tól. Ezzel lehet egyetérteni, nem egyetérteni, nekünk azért ez egy meglehetősen erőteljes és az elmúlt évek során világosan látszó tapasztalatunk volt, hogy lehet, hogy túlszaladt itt a budapesti kormányzat egy-két ügynek a képviseletében vagy egy-két kérdés melletti állásfoglalásban, mint ahogy igaz ez a másik oldalról is egyébként, és azért ezt is beszéljük meg itt most magunk között őszintén.

Sokszor hiányoltuk az MKP részéről azt, hogy Budapesten kellően markánsan képviseli-e a felvidéki magyar közösség ügyeit, fel meri-e vetni azokat a kérdéseket, amelyeket adott esetben hiányol a budapesti kormányzatnak a politikájából. Volt ennek egy-két látványos mozzanata. Nem akarok én most túlzottan visszautalni történetekre, de azért volt számos olyan Orbán–Fico-találkozó, amelyet megelőzött egy-egy Orbán–Berényi-találkozó, amely széles körben sajtózva lett, ahol Berényi elnök úr elmondta, hogy ő mit kért a magyar kormánytól, hogy milyen ügyeket képviseljen Ficóval, aztán az MKP meg kínos hallgatásba bocsátkozott, amikor lement ez a találkozó, és az önök számára problémás ügyek még csak véletlenül sem kerültek ezeken a találkozókon sorra. Tehát mi úgy láttuk a magunk részéről, hogy némi egyensúlytalanság volt ezért az MKP politikájában, talán kicsit erősebben képviselte a budapesti kormányt Felvidéken, mint amennyire a felvidéki magyarokat Budapesten.

A világért nem szeretném önt olyan kellemetlen helyzetbe hozni, hogy azt kérjem, hogy az elődjétől, nem tudom, határolódjon el, vagy vele szemben fogalmazzon meg bármit is - lenne mivel kapcsolatban egyébként -, de mégis megkérdezném, mert ez tényleg érdekel minket bármilyen szempontból, hogy miben látja másnak, vagy miben tervezi másnak az MKP-t az ön elnöksége alatt bármilyen szempontból, mint ahogy az korábban működött. Miben szeretne ön újítani? - mert beszéltünk megújulásról. Itt egy dolog elhangzott, amire Kiss képviselőtársam is utalt, és ami szerintem egy üdvözlendő gondolat, és ezeket a tapasztalatokat maximálisan magam is meg tudom erősíteni, de azért egy megújításnak vagy megújulásnak számos más lehetősége vagy vonatkozása is lehet. Ha erről egy-két mondatot hallhatnánk, azt szívesen venném.

Illetve az állampolgárság, tehát azért ez egy nehezen megkerülhető kérdés. Ez ügyben lát-e ön lehetőséget bármilyen továbblépésre? - ez az egyik legkomolyabb

kifogásunk volt az utóbbi időszakban. Amikor azt látjuk, hogy van egy nagyon kiváló együttműködés a szlovák és a magyar miniszterelnök között, amely sok szempontból számos és hasznos, ezt szeretném leszögezni, tehát az, hogy itt Kelet-Európában valamiféle összefogás kezd tudni kialakulni a saját liberalizmusába behelyezett nyugattal szemben például migránskérdésben, annak nyilván egy sarokköve egy magyar-szlovák együttműködés. De úgy gondoljuk, itt bőven átesett a Fidesz a ló túloldalára akkor, amikor úgy gondolja, hogy ez az együttműködési kényszer valahogy a mi oldalunkról jelentkezik csak elsőként, és ehhez nekünk gesztusokat kell tennünk, olyan gesztusokat, hogy gyakorlatilag évek óta jegelünk tulajdonképpen minden, a felvidéki magyar közösség számára fontos ügyet, elmenve egészen odáig, ami tényleg az elmúlt évek nemzetpolitikai mélypontja volt, amikor a miniszterelnök már azt is kijelenti, hogy ő még a magyar iskolák egyharmadának a bezárásáról sem hajlandó Ficóval tárgyalni, majd inkább a magyar kormány átvállalja ezeknek a költségeit. Én nem gondolom, hogy a magyar nemzetpolitikának útja lehet az, hogy a kisebbségi finanszírozás tekintetében újabb és újabb feladatokat átvállaljon az utódállamtól.

Tehát az együttműködési szükségét érezzük, amelyekhez nyilván bizonyos gesztusoknak kölcsönösen is csatlakozniuk kell, de úgy gondolom, vagy úgy látjuk, a Jobbik úgy látja, hogy ezeket a gesztusokat folyamatosan és meglehetősen egyoldalúan mindig mi tesszük meg, feladva a nemzeti közösségeink számára fontos kérdéseket, amiben nyilván a legégetőbb az állampolgárság. Bár most már tudjuk, hogy a kormánypártok szerint, vagy legalábbis a KDNP szerint nem magyarelles a szlovák állampolgársági törvény, ezt most már megtudtuk, ez sok mindent megmagyaráz, mert csak 76 magyar veszítette el a legújabb adatok szerint a szlovák állampolgárságát. Nekünk ez a 76 magyar pont 76-tal több, mint amennyit meg szabadna engednünk. Lát-e esélyt bármilyen kibontakozásra vagy változásra ezzel kapcsolatban? Köszönöm szépen.

MENYHÁRT JÓZSEF elnök (Magyar Közösség Pártja): Köszönöm szépen a kérdéseket Szávay István képviselő úrnak. Először is onnét kezdeném, hogy amikor hangsúlyozzuk ezt a három sikertelen választást, akkor magunknak is építünk egy falat olyan értelemben, hogy folyamatosan a sikertelenségről beszélünk. Én úgy gondolom, hogy a megyei választásokon regionális pártként három évvel ezelőtt nagyon szép eredményt hozott a Magyar Közösség Pártja, és ott vagyunk önkormányzati szinten, tehát ki kell mondani azt is, hogy polgármestereink, alpolgármestereink, képviselőink dolgoznak. Tehát amikor a parlamentből való kizorulásunkat emlegetjük, a másik oldalon oda kell tenni azt, hogy a régióban erős pártként vagyunk jelen, de tény, nem sikerült, és azt hiszem, hogy ez mindenképpen új utak kijelölését hozza.

Amit már az előzőekben mondtam, kell egy olyan sajtót építenünk, amely a régiókban hallatja a hangját. Nem is biztos, hogy egy napilappal kell csatázni, és itt bőven nem az a tisztem, hogy az elődöm hibáit bármilyen konfrontációba vigyem, nem is szeretném, de az, hogy van egyetlen felvidéki napilap, amelyet főellenségként jelölünk ki, nem ez a dolog, min nekünk a sajtót használni kell, eredményeket prezentálni, kérdéseket feltenni a sajtón keresztül, úgyhogy én úgy gondolom, nem az Új Szóval való vita a mi dolgunk, tehát ez egy olyanfajta lehetőség és út, amely már eltér az eddigiektől. A másik oldalról, mikor kistérségekben gondolkodunk, oda is szeretnénk delegálni lapokat, merthogy mi azért kicsit hagyományörzőbb közösség vagyunk, nálunk az újság még mindig olyan, amit az ember a kávé mellé tesz és fellapoz, tehát nem mindent okostelefonon és táblagépeken nézünk, a mi választóink zöme még igényli a papírfarmájú megjelenést.

Fontos az, amit mondtunk, hogy a sajtón keresztül tükröt állítsunk a jelenlegi kormányra, mert való igaz, hogy az anyaország dolga, hogy támogassa a határon túli magyarságot, én ezt hiszem, azért anyaország, de az a kisebbség pedig nem élhet mindig táppénzen, tehát ki kell gyúrnia a maga útját, és követelnie kell azokat a jogokat, az állampolgári szintet - azzal, hogy oda fizetjük az adót - biztosítani kell. Úgy gondolom, hogy a kisiskolák szintjén pontosan egy ilyen helyzetről van szó, és itt reagálnék is a kérdésre. Jó dolog, ha az anyaország tud ebben szerepet vállalni, de alapjáraton Szlovákiának kell biztosítania a szlovákiai polgárok részére az anyanyelvi oktatást és annak minőségi oktatását és kivitelezését. Tehát gyakorlatilag mi azt kérjük, ami jár, és nem úgy kell megoldani, hogy egyvalakire hagyatkozunk, noha a segítség jól jön. Tehát pont, amikor tükörről beszélünk, s arról beszélünk, hogy megmentettük a kisiskolákat, mert a 11-es kvótaszámot kivettük, de a pénzt még nem tették oda, amiből a kisiskoláinkat működtetni lehet, és én annak pártján vagyok, hogy ahol a kisebbségi iskola, még hogyha kicsi iskola is, megszűnik, ott egy településnek a lelke hal meg. Tehát összevonhatunk, racionalizálhatunk, észszerűsíthetünk és minőségi oktatásra is építhetünk, mert ennek is eljön majd az ideje, de ameddig lehet, kérnünk kell, ami jár. Ebbe az irányba megyünk mi tovább.

Nyitás a szlovák pártok felé, ez már említettett, és szoltam arról is, hogy a magyar-magyar párbeszédben, az újratervezésben nyitunk azok felé is, akikkel eddig úgy gondoltuk, hogy szemben kell álljunk, és kenyértörésre kell vinni a dolgot, hogy ki a jobb magyar, ki a rosszabb magyar. Tehát azokat a fontos kérdéseket, amelyeket oktatási, gazdasági, kulturális kérdéskörben a civil szférával meg lehet beszélni, és amihez oda tudunk rendelni minden olyan magyar érzelmű, magyar származású képviselőt, legyen az parlamenti képviselő, legyen az megyei szintű képviselő, és ezeket a kérdéseket át tudjuk venni, én úgy gondolom, úgy a megyei szinten legyen szó MKP-ról, mint parlamenti szinten legyen szó Hídról, a kisebbségi és a közösségi magyar sorsért kell dolgozni.

Tehát én ebbe az irányba vinném tovább a dolgokat, és ebben az irányban is dolgozik az elnökség, amelynek egy része ugyan a régi rendszerből a tapasztalattal hagyományozódott tovább, de új alelnökeink és új arcaink épülnek, és nemcsak sajtómegjelenésekben, nemcsak az emberekkel való találkozásokban, mert azt nem említettem, hogy egy kongresszusi döntés értelmében mi 18 járásra, egységre vagyunk bontva az MKP-n belül, nekem volt egy ilyen feladatom és van jelenleg is, hogy az ország különféle területeit, az egyes járásokat látogatva azokkal a problémákkal nézsek szembe és találkozzam, amit a helyi, az ott élő emberek vetnek fel. Eddig az volt az irány, hogy a politika meghatározott fontos kérdéseket és ezt küldtük le az emberek felé, most, ha már regionális pártszintből indulunk, használjuk ezt az erőnket, az alulról jövő kérdéseket visszük följebb. Tehát ha például a kormány jelenleg megszüntet egy szárnyvonalat Kelet-Szlovákiában a magyar közösségnél, ahol ez egy fontos utazási lehetőség, és az ott élők ezt nehezményezik, hogy nem tudnak eljutni a munkahelyükre, és amúgy kelet teljesen leszakadó régió, akkor ezért nekünk szólni kell. Lehet, hogy úgy tűnhet, hogy egy nyelvhasználati kérdéshez képest ez egy regionális kérdés, nekünk ott vannak a választópolgáraink, mi őket szolgáljuk, ebből az irányból megyünk, ebből az irányból építkezünk.

Ha megújulásról beszélünk, ki kell mondani azt is, hogy alapszervezeteink zöme elöregedőben van, tehát kell újítani, a fiatal közösségi erőt is be kell csatlakoztatni ebbe a munkába, s itt nagyon fontos kérdés az, hogy Közép- és Kelet-Szlovákiában, Gömörben vagy Kassán túlról nagyon nagy és komoly gondot jelent az ifjúság elvándorlása. Elmennek nyugatra dolgozni, mert nem tudnak azon a vidéken megélni. Tehát a mi dolgunk az is, hogy akár interreges pályázatokon keresztül, és itt van szerepe az anyaországnak, hogy ha a határvidékre tudunk olyan ipari telepeket is

létesíteni, ahová a felvidéki magyar át tud jönni, ezzel megemelkedik a magyar nyelv presztízse, a magyar nyelv értéke és a magyarságtudat is erősödik, és nem utolsó sorban gazdaságilag is fölzárkózik a régió. Tehát ilyen sáv szélességben tudom sorolni azokat a pontokat, ahol szólnunk kell.

Ami pedig az állampolgárság ügyét illeti, mert ez is a kérdések között volt, ugye, 2010-ben ellentörvényt fogadott el rögtön a szlovák kormány, s ezáltal kioltotta azt az érzetet, ami a felvidékiségben ugyanúgy benne van. Akik vállalják, nyilván titkon vállalják a kettős állampolgárságukat, mivel hogyha az adott területen élnek, nem akarják elveszíteni a jogukat, amely - mivelhogy ott élnek - érinti őket; akár az orvosi dolgoktól kezdődően a választásokig bármit sorolhatnék. Természetesen ez a helyzet nem tartható fenn sokáig. Én hiszem azt, hogy ezáltal nemcsak a magyar, a felvidéki magyar esik el a kettős állampolgárság jogától, hanem sok olyan szlovák van, aki sportolóként, egyéb vonatkozásban elveszíti, vagy külföldön dolgozó szlovákokról, ha beszélünk, ők is elveszítik ilyen értelemben az állampolgárságukat. Tehát hiszem, hogy ez a helyzet idővel oda fog tendálni, hogy ezt a kérdést - és mi ezt terítéken tartjuk - ugyanúgy oda lehet tenni az asztalra, és ugyanúgy kérni lehet a kettős állampolgárság okán azt, amit kérni akarunk.

Azt hiszem, hogy ennyi volt. Jegyzeteltem, de ha kihagytam volna valamit, képviselő úr, nyugodtan jelezze.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Más kérdés, vélemény elnök úrhoz? *(Jelzésre:)* Szászfalvi alelnök úr!

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Az eddigieken túlmenően két rövid kérdést, illetve fölvetést szeretnék asztalra tenni, egyrészt a vegyes házasságok kérdése, ami nyilvánvaló, az eddigieken túlmenően felvidéki közösségeinkben egy nagyon nagy kihívás. Erre esetleg van-e valamilyen elképzeléseket vagy valamilyen új vízió, új koncepció?

A másik az egyházakkal való kapcsolat, ami részben rendkívül fontos, részben tudom, hogy nem olyan túl egyszerű a katolikusoknál se, reformátusoknál se. Azt gondolom, azért ezek a közösségek olyan közösségek, amelyekre lehetne építeni és lehetne egyfajta közös együttműködést, közös stratégiát kialakítani a hosszabb távú építkezés területén. Köszönöm.

MENYHÁRT JÓZSEF elnök (Magyar Közösség Pártja): Köszönöm a kérdést. Kezdeném a vegyes házassággal, mert ez a nehezebb és ez a nehezebben kibontható dolog, a másokra már konkrétumokat is tudok mondani. A vegyes házasság egy érdekes tény, mert főleg szórványban, és én úgy gondolom, a Hídnak ebben volt egy nagyon nagy sikerkulcsa, hogy megszólította azokat a magyarokat is, akiket akár a Magyar Közösség Pártja pontosan annak okán, hogy az a magyar... Mi a magyar? Aki magyar nyelven tökéletesen tud? Aki a magyar köznyelvet beszéli? Akinek a házastársa magyar? Aki magyar iskolába íratta a gyerekeit? Aki magyar kultúrában szocializálja a gyermekeit? Tehát van egy ilyen csomag, amelyet ha megnézzük kétnyelvűségi helyzetben, azért főleg a peremvidéken sok pontban oldódni látszik. Eleve az, hogy elhiszik az emberek, hogy csak szlovák nyelven érvényesülhetnek, ez már elindított egy erodációt. Az, hogy találkozáson a peremvidékeken természetes úton történik kapcsolat a szlovák és a magyar etnikum között, és hozzá kell tenni - egy kicsit kapcsolok az egyházakra is -, e két közösség úgy vallásilag, mint szokásvilágában nem különül el egymástól élesen. Tehát ha más volna a vallás, teszem azt, egy muzulmán felekezethez tartozó közösséggel lennénk határvidéken, nyilvánvalóan más volna, keményebb volna a szembenállás, de itt gyakorlatilag a

katolikusság a felvidéki magyarságra is jellemző, ugyanez mondható el a szlovákságról, akadálya nincs a vegyes házasságoknak.

A Magyar Közösség Pártjának ki kell dolgoznia, és ezen már rajta vagyunk, egy olyanfajta kommunikációt is, amely nem teszi rossz magyarrá azt, aki vegyes házasságban él. Igazából a magyarságot kell kiemelni, hogy mitől jó, mi az, ami értéként megmutatható egy vegyes házasságban is, hogy miért ne építsük le azt, hogy magyarul tudunk, hogy magyar kultúrához is kötődhetünk, mert a mieink azok a mieink, azok, akik keményen tartják és élük meg magyarságukat nyelvükben, iskoláztatásban, azokhoz a mi retorikánk, az eddigi retorikánk is gyönyörűen szólt. Szólnunk kell most a szórványban élőkhez, hogy ne vetkőzzék le és ne tegyék félre azt, amit magukban magyarnak tartanak, legyen szó hagyományvilágról, nyelvről.

Tehát ehhez ki kell találnunk egy új kommunikációs metódust, dolgozunk rajta, de a kérdés sokkal bonyolultabb, mert mi van a roma nemzetiségű, magyarul beszélő, magukat magyarnak valló, de roma identitással is együtt élő választópolgárainkkal, amely Gömörben egy nagyon fontos kérdés, és hozzáfűződik az oktatáshoz is, mert gyakorta azért nem adja a felvidéki magyar a magyar iskolába a gyermekét, mert attól tart, hogy ott a színvonal pontosan a roma közösség nagy számarányából kifolyólag, akadályozni fogja az előrelépésben a gyermekét, és ez is a szlovák iskola felé mozdít. Tehát amikor kisiskolákról beszélünk és minőségi oktatásról, ott a dilemma, hogy területenként - erről beszéltünk, amikor azt mondtuk, hogy regionális szinteken gondolkodunk - más Gömör, más Kassán túl, más a nagyvárosokban, a Kassán, Pozsonyban élő magyarok kérdésköre és más a többen élők kérdésköre. Tehát a kommunikáció ilyen értelemben változni fog, kell, mert ezáltal ezeket az embereket, ha nem szólítjuk meg, elveszítjük. Ez az egyik dolog.

Az egyházakkal való kapcsolattartás: négy hónapja vagyok a Magyar Közösség Pártja elnöke, rengeteg találkozás, látogatás, egyeztetés után mondhatom azt, kezdeném, mivel én katolikus vagyok, a református felekezetűekkel, ott a püspök úrral való együttműködés, én úgy gondolom, hogy példaértékű, mert eddig is segítették a Magyar Közösség Pártját. A legmagyarabb felekezetről beszélünk, mintegy 100-110 ezer felvidéki magyar vallja magát reformátusnak, tehát egy elég domináns és magyarságában erős közösségről beszélünk. Tehát tudom azt, hogy programjaikba élénken próbálnak minket is becsatornázni, közös programokat szervezünk. Céлом az, hogy az esperesekkel, illetve lelkészekkel legyen egy élénk, aktív kapcsolat járásoként az ottani gondokra rákérdezve, mert ők éltető kovásza a mi közösségünknek.

A katolikuskérdés, lévén, hogy katolikus vagyok, kicsit összetettebb, mert itt azért van egy hierarchia, mely föntről lefelé szerveződik, a másik oldalról nincs katolikus papképzés Szlovákiában, tehát a szemináriumokban csak szlovák nyelven tanulhatnak a magyarok, akik katolikus papok szeretnének lenni. Illetve van rá olyan lehetőség, hogy kvázi kölcsönadják őket magyar katolikus egyházmegyékbe, tehát többen tanulnak például Győrben a Csallóközből, csak ezeknek a papoknak vissza kell a közösségbe jönni, és dolgozniuk kell. Nagy hiány az, hogy nincs magyar ügyekkel megbízott katolikus püspökünk, és Komáromban már iksz éve évről évre imanapot tartanak azért, hogy az érsekség nevezzen ki egy katolikus magyar püspököt. Bár a mostani érsek is beszél magyarul és helynökökkel próbálja megoldani ezt az egyes egyházmegyékben, de azért, hogyha volna arra hajlandóság, mint ahogy nem volt az egyházmegyék felosztásánál, hogy legyen egy komáromi egyházmegye, az azért sokat tehetett volna, de ha a volnáknak bízunk, akkor nem lesz a jövő. Tehát dolgozni kell azon, hogy megszólítani azokat a hiteles katolikus papokat is, akik ebbe a munkába becsatornázhatók, mert vannak ilyenek. Református oldalon jobban állunk, katolikus oldalon van még mit tenni.

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr.

Van-e más kérdés, vélemény? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, akkor engedjék meg, hogy jómagam is, mint a bizottság elnöke, megköszönjem elnök úrnak azt, hogy a meghívásunkat elfogadta, itt tájékoztatott minket és a kérdésekre is válaszolt. Engedjenek meg számomra is egy-két gondolatot. Valóban, amit elnök úr kiemelt, az, hogy az elmúlt években a felvidéki magyarság száma 110 ezer fővel csökkent, talán ez a legnagyobb tragédia a felvidéki magyarság sorsát érintően, és valóban ki kell mondjuk azt, hogy ebben bizony a szlovák politika rendkívül nagy felelősséggel bír. Kezdve onnantól, legyen ez az iskolák ügye, legyen ez a kétnyelvűség ügye, legyen ez Felvidék déli részének a gazdasági fejletlensége, illetve a támogatások oda el nem juttatása, tehát ez, kultúra, gazdasági kérdés évek óta, szisztematikusan jól felépítve, bizony, eljutott oda, hogy ma elmondhatjuk sajnos ezt a szomorú számot, hogy bőven többel mint 100 ezer fővel csökkent a felvidéki magyarok száma, ebben a szlovák politika felelőssége megállapítható. Mint ahogy az is, amire Szávay képviselő úr célzott, hogy elég vékony jégen vagyunk. Egyrészt Európa további sorsát érintően is a V4-ek összefogása egy kulcskérdés, ugyanakkor Dzurinda óta nem volt olyan szlovák vezető, akivel értelmes párbeszédet lehetett volna folytatni a magyarság ügyében, a felvidéki magyarság ügyében.

Én is azt gondolom, hogy nagyon-nagyon meg kell fontolni azt, hogy vajon bármelyik elszakított országrész felé az anyaországból akarjuk-e megmondani, hogy ott hogyan is alakuljon az elszakított országrész magyarságának belpolitikai élete - reagálnék is arra, amit Szávay István mondott -, de ha ezt még fűszerezzük az ellenzéki felelőtleniséggel, akkor még nagyobb károkat tudunk okozni, és gondolok itt például a kisiskolák ügyére. A tavalyi év végén a MÁÉRT-en hangzott el először ez a probléma, ahol szerintem miniszterelnök úr egy megoldást kínált erre. Ő elmondta, hogy egy Ficóval való találkozáson ezt nem lehet fölhozni, hogy vonjátok vissza a 11-es kvótára vonatkozó törvényi passzust, mert ez egy másik ország belügyeibe való beavatkozásnak is minősülhet, és ezt eleve reménytelen elérni. Azt viszont megteheti a magyar kormány, hogy egymilliárd forintot elkülönít, mint ahogy ezt meg is tette, hogy a 11-es kvótáig kiegészítse ezeknek az iskoláknak a működését és egyáltalán ezek a magyar kisiskolák megmaradjanak. Szerintem ez egy elfogadható lépés volt, még akkor is, ha mellétehetjük, hogy ennek a problémának a megoldása nem a magyar kormánytól kellett volna legyen, hanem Szlovákiánál, de ha nem megy úgy, akkor a legfontosabb, hogy a magyar kisiskola megmaradjon, és ez egy jó irányvonal volt, más kérdés, hogy itt a választások után ez most pillanatnyilag megoldódott, bár ahogy halljuk elnök úrtól, a finanszírozás szlovák részről nem biztosított, de legalább ezt a törvényi passzust kivették.

Az MKP-val kapcsolatban: munkájában nagyon sok sikert kívánok önnek! Elnök úr egy új szín, egy új arc mindenféleképpen a felvidéki magyar politikában, új lendület, új erő, és azt gondolom, hogy lehetünk jó reménységgel, hiszen a legutóbbi parlamenti választások során bár nem sikerült a parlamentbe jutás, de a hagyományos szlovákiai pártok közül a legkisebb veszteséget az MKP szenvedte el, tehát a szavazatok száma itt csökkent legkevésbé. Ficónak, a baloldalnak és más hagyományos felvidéki pártoknak hatalmas mértékben esett vissza a rájuk adott támogató szavazatok száma, az MKP veszített a legkevesebbet és az MKP mögött legalább olyan tartalékok vannak, ha sikerül megszólítani a felvidéki magyarokat, leginkább a tömbben élő magyarokat, akkor ezt a 100 ezres szavazatszámot föl lehet emelni arra a szintre, amivel még egy magas szlovák részvétel esetén is be lehet jutni a pozsonyi törvényhozásba.

Bár az előbb azt mondtam, hogy nem szabad nekünk az anyaországból ebbe beavatkozni, de azért az autonómia ügyét, mint egy nemzetmegtartó ügyet azért nem adnám fel, mint ahogy Berényi elnök úr sem adta fel, csak finomabban fogalmazott, területi alapú önkormányzatiságról, kulturális önkormányzatiságról beszélt, de az autonómia ügyében benne van a gazdaság is, a kultúra is, nyelvhasználat is és oktatás is, ez lehet a magyarság megmaradásának egyik záloga. Egy kérdést is engedjen meg, elnök úr, hogy onnan hogy látszik most a Felvidékről. Most az uniós elnökség ott van Pozsonyban, és a választások után sok felvidéki politikussal, politikát figyelővel beszélgettünk, akik azt mondták, hogy ez a kormánykoalíció jó, hogyha az elnökség végét megéri. Hogy látszik most ez? Reménykedhetünk-e előrehozott választásban? Köszönöm szépen.

MENYHÁRT JÓZSEF elnök (Magyar Közösség Pártja): Köszönöm a kérdést. Sokáig reménykedtünk előrehozott választásokban, de azzal, ahogy az elején mondtam, a Háló párt felolvadása - hogy képzavarral éljek, bár inkább szétszakadása, ha már Hálóról beszélünk - és annak beerősödése akár a Hídba, ez most már egy egész stabil rendszert eredményezett. Én úgy látom, hogy a jelenlegi helyzet addig tartható, amíg a felek ilyen szépen egy irányba tudnak menni, ez jó is és rossz is. Olyan értelemben rossz, hogy ez a rendszer működésképes és működni is fog vagy működni is tud, hasznot is és károkat is okozhat, és olyan értelemben viszont jó a Magyar Közösség Pártja szempontjából, hogy mi addig építkezünk és terjesztjük azt, amit eddig is kezdtünk, hogy alulról építkezve, egymásra szépen azt a rendszert, amely lehet, hogy előregedni látszik, új erővel és új tartalommal tartsuk meg.

Mi most a megyei választásokra készülünk, az a jövő évben lesz, ez az elsődleges és kitűzött cél, de van egy fő cél is, amely túlmutat, én úgy gondolom, a pártok munkáján, az pedig az, hogy a magyar közösséget a Felvidéken úgy kultúrájában, nyelvében és gazdaságában is meg kell erősítenünk, és ez mindannyiunk - ha már Esterházyval kezdtük - közös egyetértésben és szeretetben való cselekvésére buzdít.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Pedig olyan szép zárómondat volt elnök úrtól, Szávay képviselő úré a szót.

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Igen, ezen én is elgondolkodtam egy pillanatra, de kénytelen vagyok elnök úrra reagálni, és kellő tisztelettel azt kérni elnök úrtól, nagyon sok mindenen el tudunk vitatkozni, persze, meg ha mi itt most mondunk valamit, ami kellemetlen a kormánynak, akkor nyilván az ön kötelessége többek között az, hogy megvédje vagy ellenérvvel szolgáljon, de azért azt veszélyesnek tartom, hogy ha bizottsági elnökként elnök úr úgy gondolja, hogy egy szomszédos országban a magyar kisebbséget közvetlenül érintő ügy, mint például a magyar kisiskolák egyharmadának a bezárása egy ország belügye lenne, még Kovács Lászlótól sem hallottunk ilyen magasságú mondatokat tíz évvel ezelőtt. Ez lehet, hogy csak egy hirtelen meggondolatlanságból fakadt, vagy valami érvet, úgy gondolta elnök úr, hogy szembe kell rakni azzal, amit mondtam, de ezzel vigyázzunk, mert én azért ezt nagyon veszélyesnek tartom.

Nem lehet magyar közösséget közvetlenül érintő ügy belügy, és ezt sem önök, sem a magyar kormány, sem senki Magyarországról nem kezelheti így, egyébként a nemzetközi sztenderdek sem, szerencsére most már nem ebbe az irányba mennek. Ha Felvidéken Fico be akarja zárni a magyar kisiskolák egyharmadát, az nem szlovák belügy, s ezzel szemben Magyarországnak igenis fel kell emelnie a szavát. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Bizonyára félreérthető voltam, amikor a MÁÉRT-re hivatkoztam, és kvázi idéztem a miniszterelnök urat is, hogy milyen megoldást lát ebben a helyzetben, és amit én itt most elmondtam, kvázi Fico elnök választát idéztem, tehát Fico elnök mondja azt, hogy kérem szépen, ez egy szlovák belügy, ebbe nem engedek beavatkozni, és erre lehet egy megoldás a kisiskolák normatív támogatása. Végül is a helyzet megoldódott.

Köszönöm szépen elnök úrnak, hogy itt járt nálunk, remélem, hogy máskor is vendégül tudjuk látni, vagy máshol találkozunk. Sikeres felkészülést kívánok a helyhatósági, megyei választásokra!

Egyebek

Egyebek napirendi pontban, engedjék meg nekem, hogy tájékoztassam a bizottságot arról, hogy Balog Zoltán miniszter úr jelzett bizottságunknak, és a miniszteri meghallgatásra november 15-én, kedden kerül sor, ez egy B-hét kedd, Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter meghallgatására pedig december 5-én 11 órakor fog sor kerülni, ez pedig egy A-hét hétfő.

Bizottságunk a jövő héten nem tart ülést, viszont ott egy 4 napos munkaszünet lesz majd a következő hétvégén, és november 2-án, szerdán lesz parlamenti ülés - bocsánatot kérek, hogy itt összekeverem kicsit a gondolatmenetet -, egy B-hét hétfőnek felel meg az a szerda, és mi pedig vélhetően csütörtökön, tehát legközelebb november 3-án, csütörtökön tartunk bizottsági ülést. *(Kiss László közbeszól.)* De fogunk küldeni mindig természetesen időben meghívót. Tehát november 3., csütörtök a következő bizottsági ülésünk.

Van-e az egyebekben más kérdés, hozzászólás? *(Jelzésre:)* Szávay képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Csak kérdés, hogy Jankovics képviselő úrral van-e már új időpont, vagy az majd valamikor lesz.

ELNÖK: Még nincs. Tegnap délután jelezte, hogy nem tud jönni. Ez érthető dolog, egyáltalán most alakult meg a zágrábi parlament, házelnököt már október 14-én választottak, gondolom, hogy ott is zajlik a kormányprogram vitája, tehát fogja nekünk jelezni képviselő úr, hogy mikor tud jönni. Mi őt ebben az ügyben keressük, és hasonlóképpen Menyhárt elnök úrhoz, szívesen fogadjuk majd. Köszönöm szépen.

Az ülés berekesztése

Köszönöm szépen, a bizottsági ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 49 perc)

Pánczél Károly
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Bihariné Zsebők Erika